

FEB 23 1913

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

IŠEINA KAS SEREDA -
Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvienyose Valstijose \$2.00

Europoje ir kitur \$3.00

Kanadoje \$2.50

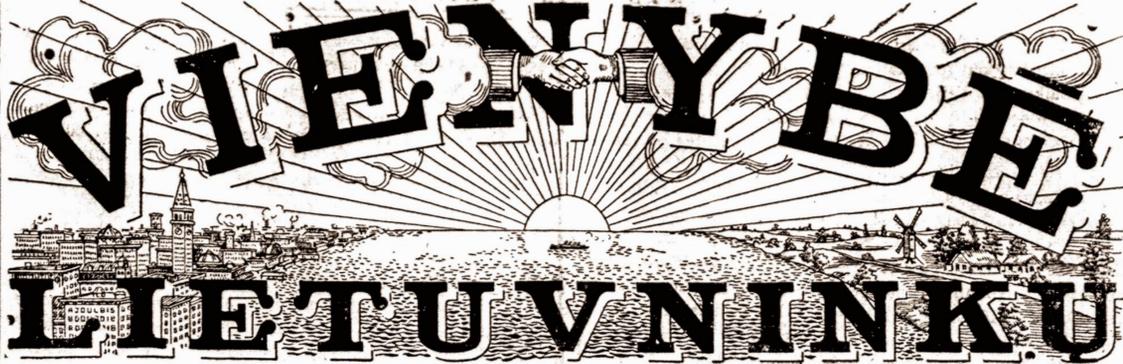
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laišku:

J. J. Paukštis ir

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00

To Foreign Countries ... \$3.00

To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis &

120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 9.

Brooklyn, N. Y. 26 d. Vasario (February 1913 m.)

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII.

GARBĖ.

Šiuo mano straipsneliu aš noriu sau plačiau apsvarstyti ir šiek-tiek išaiškinti klausimą, kas tai yra garbė. Labai atsiprašau — gal kam šis manò pasikalbėjimas bus nuobodus, gal kas pasakys: „Ot, kas čia per reikalas apie garbę laikraštyje rašinėti“... Taigi, mieli skaitytojai, lai bus man atleista, kad aš pasistengsiu pasidalinti mintinis su jumis.

Garbė — yra menkas dalykėlis, jei į ją žiūrėti paviršutiniai, visai nesigilinant vidurin jos svarbos. Kiekvienas žmogus už savo garbę turi kovoti, kaip už savo didžiausią turtą; juk garbė, tai pats žmogus. Žmogus be garbės gyvenime reiškia tiek, kiek tas mažas drabužio šmotelis, suvalkiotas po komojomis ir niekam nereikalingas, apart vieno senų skurdių pirkėjo. Sakau, žėdnas suprantantis žmogus, kovoja už savo garbę, jis ją sergsti, kad jina neišslystų iš jo. Tas žmogus, kuris supranta garbės svarbą, kuris žino, kad be garbės jis yra netikęs visuomenės gyvenime, jis neturi nuo jos paguodonės, jis stačiai sakant, yra neapkenčiamas ir nuo visų paniekintas; vienu žodžiu — tai yra šmotas suvalkioto drabužio. Todel žmogus už savo garbę taip uoliai ir kovoja. Bet... kaip kovoja? — reikia pačiam gerai suprasti jos svarbą, reikia žmogui turėti mandagumo, reikia visad būti teisingu, reikia gerbti save ir kartu gerbti savo artimą — savo draugus, pažįstamus ir abelnai visus žmones; trumpai sakant, reikia turėti gerą širdį — žmogaus širdį, o tuomet žmogus bus gerbiamas kitų ir visad jo jausmai bus pilni užsiganėdinimo, džiaugsmo, ir jam viskas seksis gyvenime.

Pas žmogų turi širdyje rasti toji žarija žmogiškumo, idant kitam bereikalingai neišplėšus tos garbės, tos brangios savasties; priešingai, liks peržengtos žmogiškumo tiesos, nes reik atsiminti, kad išplėšus kartą žmogui tą garbę, labai sunku, o kartais ir visai nebegalima jos jau sugrąžinti, nors ir labai geistų „piktadaris“ čia savo nuodėmę atitaisyti. Čia galima suprasti, kad nuplėšimas garbės yra didžiausias prasikaltimas, beveik lygus žmogaus užmuši-

mui. Kad nebegalima sugrąžinti nuplėštos garbės, aš čia paduosiu vieną priedėdį, kurį aš kur tai išskaičiuoju, o dar ir girdėjau pasakojant, bet kurį aš skaitau teisingu.

Parapijonis, supykę ant savo klebono, mažai apsišvarstė ir visai bereikalingai paleido daug neteisingų ant jo paskalų ir apšmeižimų, kuonai nuplėšia jam garbę. Po nekuriu laiko, sąžinės graužiami, parapijonis atėjo pas kleboną ir sako: „Gerb. klebone! Męs neteisingai atėmėme tau garbę, bet šiandien mes sąžinė grauzia ir męs vel norime tą savo apšmeižimą atsaukti ir sugrąžinti tau garbę, bet kokiu būdu galima tai atlikti?“ Iš klausęs tuos nusižeminimų ir atgailos parapijonio žodžius, klebonas šitai pratarė j juos: „Širdingai dėkuoju už tai, mano parapijonis! — būda gi tam aš suradau šitoki: paimkite pagalvę, užlipkite su ja ant augšto namo ir paleiskite iš jos visas plunksnas-pūkus ant oro, o paskui pasistengkite vėl surinkti juos ir galop pagalvę sugrąžinkite man!“

Ar gi tai nepuikus privedimas? Na, mielas skaitytojai, ar supratate tą uždavinį? — Ar galėjo parapijonis surinkti tuos pūkus, išnešiotus į visas šalis vėjo? — Neakados. Taip jie naglėjo ir išplėštos garbės sugrąžinti savo klebonui.

Čia yra tik privedimas, bet taip yra kiekviename atsitikime — paleidai neteisingus apšmeižimus po platum pasauli, nuplėšia žmogui garbę ir nors kažinkaip norėtum paskiaus sugrąžinti ją, vienok to pasiekti jau negali, kaip tie parapijonis negalėjo surinkti vėjo išnešiotų plunksnų-pūkų. Taip mums reikia suprasti garbę ir visad ir visur rutėti žmogiškumo jausmus, idant tos garbės bereikalingai iš žmogaus neišplėšti. To reikalauja doros įstatai, ant to remiasi žmonijos civilizacija ir kultūra, tame užsiveria šaltinis meilės, kuri yra pamatu viso to, kas yra pasaulyje prakilnas ir gerbtino. Bet kodėl, duokim, pas mus, lietuvius, ant to mažai atkreipiama atidžios? Žvilgtelėkime į lietuviškus laikraščius ir ten pamatysime, kad nuolat dergiama žmonių

vardai ir plėsiama žmonių garbė; ten pamatysime tikrą drabstymą purvais — viens parašė, kitas taiso, trečias, matydamas toki neteisingumą, atšaukia, kad tai neteisybė ir tt. Vadinas, kas kiek ant ko užpyko, mokėdamas rašyti, jis nieko nepaisydamas per laikraščius plėšia garbę ir geram žmogui. Ar tai žmogiškumas?..

Laiks nuo laiko tenka patėmyti laikraščiuose prisipažinimus ir persiprašymus, kad ten ir ten buvo neteisingai parašyta, arba višai kalbėti, kad dalykai višai kitaip stovi, kad apkaltintas per laikraščius an prakalboje žmogus, yra višai nekaltas ir tt. Vienok toks prisipažinimas ir persiprašymas spaudoje negali jau atsakančiai sugrąžinti nuplėštą šlovę ir suteptą garbę nekaltai žmogaus ypatai. Ypač tas garbės įžeidimas apsiereiškia paskutiniu laiku tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių, ką męs visi galime pastebėti. Laikas būtų suprasti, kas tai yra garbė ir ant kiek baisus yra darbas tą garbę žmogui išplėšti. Jonas Kerdėjus.

Peržvalga.

Amnistijos šešėliai. Vienas Rusijos laikraštis, savo ilgame straipsnyje tarp ko kito praneša, kad valdiškose sferose eina tarybos suteikti amnistiją apkaltintiems pagal šių punktų: 103, 104, 106 ir 107; paskui — leisti emigrantams sugrįžti tėvynėn, kriminališkiems ir politiškiems prasi-kaltėliams amžiną katorgą apribuoti 14 metų bausme, o laikiną katorgą sutrumpinti per pusę; visos literatiškos ir politiškos bylos, nesurištos su atėmimu teisių, tur likti panaikintomis.

Pirmas lietuviškas vakaras. Tiflisis, Kaukazas. Neseniai Tiflise atsbuvo lietuviškas vakaras su lošimu — sulošta „Neatmezgamas mazgas“ ir „Velnias be boba“; paskui dainavo choras. Tai pirmas lietuviškas vakaras Kaukazo kalnuose.

Lietuviai Varšavoje. Amerikos lenkų laikraščiai praneša, kad Varšavoje gyvenantieji lietuviai jau nuo kiek laiko stengiasi išgauti nuo vyskupo paliepiamą įvesti vienoj bažnyčioj lietuviškas pamaldas. Galop vysk. Ruskevičė su tuom sutiko ir paskyrė lietuviams vieno hospitalio bažnyčią, jei tik susiras lietuvių nemažiau 200 ypatų, kurie to reikalau-

ja. Jau užsirašė lietuvių virš 400 ypatų ir pamaldos lietuviškoj kalboj jau, tur-būt, prasidėjo.

Kauno gub. maldnamiai. Katalikiškų bažnyčių ir koplyčių skaitlius Kauno gub. siekia iki 250; stačiatikių (pravoslavų) — 60; liuteronų — 30, reform-kalvinių — 10; vienuolynų skaitoma: tris stačiatikių ir tris katalikų.

Dar naujas laikraštis. Kaip praneša „Lietuvos Ūkininkas“, nuo pradžios šių metų Kaune pradėjo eiti naujas mėnesinis laikraštis „Lietuvos Apžvalga“. Laikraščio pakraipa esanti klerikalinė. Redaktorium esąs kun. Juoz. Dobužinskis.

Žydų statytojų unija, norėdama užkenkti rusų laikraščiu „Russkoje Slovo“, mano greit pra-dėti leisti savo rusišką savaitraštį.

Popiežius paleides encikliką skelbdamas klerikalinių laikraščių boikotą; mat, dalis klerikalų pripažįsta, jog popiežius turėtų geruoju gyventi su Italijos karaliumi ir visa tauta; taigi tokių idėjų skelbėjams ir parašyta šita enciklika. Uždraustus laikraščius galės skaityti tik vyskupni lelidus.

Švietimo ministerija (Rusijoje) sutarė naujas taisykles apie mokyklas kitataučių (ne rusų) vaikams. Pagal naujo sumanymo visi mokslo dalykai, išskyrus tikėjimą, jau nuo pirmųjų metų turi būti mokinami rusų kalba.

Politikos savaite

SUV. VALSTIJOS. Einant smarkiai kovai Meksikos sostinėje grėsė didis pavojus SUV. Valst. pavaldiniam. Reikalaujant S. V. ambasadoriui Wilson'ui pagalbos, buvo išsiusta keletas kariškų laivų į Meksikos prielaukas, idant, reikalui esant, paduoti savo žmonėms pagalbą. Apart to buvo padaryta keliose valstijose savo rūšies „mobilizacija“, kad galima būtų atsakančių kareivių skaitliu įvesti į šiaurinę Meksiką. Vienok S. V. prezidentas Taftas stačiai žengti Meksikon nesiskubino; viena — jis nenorėjo, baigdamas savo prezidentavimo dienas, pradėti kovą su kita valstija, o antra — jis matė ne labai tvirta esančia savo krašto kariuomenę, kuri mūšyje su meksikonais gali pažeminti savo gerą vardą. Galop prez. Taftas, pasiremdamas ant pranešimų prez. Maderos ir gen. Diaz'o, kuriuodu užtikrino svetimtaučių nepalieciamybę, nematė per daug didelio pavojaus delei savųjų.

Prasalinus prez. Madero, laikinis prez. Huerta savo laiške prez. Taftui užtikrina, kad su juom esanti visa krašto spēka ir kad nuo to laiko Meksikoje viešpataus pilnas ramumas. Prez. Taftas su visa ministerija nutarė, kad dabartiniame momente nėra reikalo siusti kariuomenę į Meksikos valstiją — reikia laukti, ir tik galutiname karte daryti tikrai aktyviškus žingsnius.

Čia dar reik pridūrti, kad pradėjus SUV. Valst. „gaspadoriaut“ Meksikoje, būtų tam pasipriešinusios, kaip galima patyrti iš kitų laikraščių, kitos romaniškiosios valstijos šiaurės ir pietų Amerikos, o taipgi nekuriuos Europos valstijos, kurioms visai negeistinas SUV. Valstijų perdidelis įsigalėjimas.

MEKSIKA. Krivinas dienas praleido Meksikos valstija. Didžiausias maištas ir kova atsbuvo valstijos sostinėje Meksiko, nors bruzdėjimas jautėsi ir kitose vietose.

Vasario 18. prezidentas Francisco Madero liko suareštutas Tautiškame palociuje ir galop priverstas pasirašyti po rezignaciją. Tas viskas atliktas vadovaujant gen. Blanquet'ui. Iš pirmo prez. atsiskakė išpildyti Blanquet'o reikalavimą; bet galų-gale pamatė, kad priešinties nėra išrokavimo, ypač, kad tada galima nustoti nejudinamojo turto, kurį jis turi Meksikoje.

Apstojus Madero Tautiškame palociuje vienas kareivis, sujudintas Blanquet'o kalba, taikė jai nušauti, bet Madero sučiu-pio jam už rankos ir išmušė revolverį; tą matydami Madero šalininkai, metėsi jį gelbėti, bet buvo sulaikyti; pasigirdo keli šūviai — liko nušautu pulkininkas Riveroll; kalbama, būk tai Madero jį nušovęs.

Kartu su Madero liko suareštutuoti jo brolis, jo šalininkai — ministariai ir nekurie iš jo generolų ir kitų valdininkų. Generolas Viktoriano Huerta, kurs vadovavo valdžios kariuomenę laike mūšių su Fel. Diaz'u, liko apšauktas lig laikiniu respublikos prezidentu. Mat, jis naktį vasario 17. ilgai tarėsi su gen. Diaz'u kaslink užbaigimo tos kruvinos kovos; vienok Huerta čia pasirodo dvipusiu ir visai neįstikimū.

Prasalinimas Maderos įvyko sutarus gen. Huerta'į su gen. Blanquet'u, kuris vasario 17. pribuvo miestan su 1,200 kareiviu; Blanquet'as su savo kareiviais apstojė Tautišką palocių ir paėmė j savo rankas prez. Madero ir jo šalininkus.

Kada Blanquet'as „darbavosi“ palociuje, tai gen. Haera valgė centrališkame restorane pietus su prez. Madero's broliu Gnstavu, generolais Angeles, Delgado ir kitais žymiais prezidento šali-

ninkais. Apleidęs savo pietų draugus ir sužinojęs apie suareštavimą Madero, Huerta su 25 kareiviais sugrįžo atgal į restoraną ir visus juos suareštavo. (Gustavo Madero buvo tvirčiausiu ramsėiu ir patarėju prez. Madero's.)

Įvykus tai ūmai permainingai buvo pasiūsti atstovai n. o 'Blanquet'o ir Huert'o, kaip laikinio prezidento, pas gen. Fel. Diaz'a su pranešimais ir reikalavimu sustabdyti mūšį; Diaz'as sutiko tą išpildyti ir pripažino laikiniu prezidentu gen. Huert'a.

Žmonių minios, sužmojusios apie puolimą prez. Madero's ir išrinkimą jo vieton gen. Huert'o, sveikino jį neperstojančia ovaciją: „Lai gyvuoja prez. Huert'a, lai gyvuojat respublika, lai gyvuojat gen. Diaz'as!“

Maderos brolis Gustavo nugabentas arsenalan, kurį buvo užėmęs gen. Diaz'as su savo kareiviais ir čia, paliepus Diaz'ui, jis liko nėsautas.

Vienok nevisur įvyko ramumas — žieminej Meksikoj revoliucionierių vadai nenori pripažinti Huert'o laikiniu prezidentu — jie stato savo kandidatus.

Visa šita baisi kova Meksikos sostinėje padarė labai daug bėdies: užmuštais krito apie 3,000 žmonių, sužeistų liko apie 7,000 žm., daug suardyta namų, tarp ko katedr. bažnyčia ir užsienio dalykų rūmos; piningiškas nuostolis siekia daug milijonų dolerių.

Dabar dar sunku pasakyti, ar išties prasidės ramus gyvenimas Meksikoje, ar tas bus tik laikinis apmalšinimas; vienok ramumą užtikrina, kaip gen. Huerta, taip ir gen. Fel. Diaz'as.

Galimas daiktas, kad gen. Diaz'as liks prezidentu, o Huerta — karės ministariu; apie tai net plačiai kalbama ir Meksikos miestuose.

Liglaikinis prezidentas Viet. Huerta išdavė paliepiamą, kad visi sumušimo vadai perduotų po jų vadovyste esančius kareivius į valstijos armiją ir visai atsiduotų naujajai valdžiai, priešingai su jais bus pasielgta pagal valstijos įstatų — jie spēka bus priversti nurimti ir pasiduoti. Tas paliepiamas ypač atkreiptas į žymesniuosius revoliucijos vadus — Zapata ir Orozo.

Senatorius De La Barra lieka užsienio ministariu; gen. Menelias Mondragon, kuris kovojo su Diez'u karės min., bet galutinai niekas nėra dar sutvarkyta.

Vasario 23. 11 val. nakties buvęs prez. Fr. Madero ir vice-prez. Suarez liko užmušti. Meksikos sostinėje vėl neramumas.

BALKANŲ KARĖ.

Didelių permainų karės lauke paskutiniomis dienomis neatsitiko. Pasirodo, kad turkai pas Bulair'a ir Gallipoli panesė neapsakomai didžius nrostolius. Mat, jie buvo pasiryžę jokiū būdu ne-

atiduot tos labai svarbios iš strategiško atžvilgio pozicijos bulgarams.

Enver Bey, po permainingai valdžios Konstantinopolj ir po Nizam Pašos užmušimui, surinko, kaip praneša nekuri laikraščiai apie 40,000 kareivių ir, išvadinęs jros netoli Bulair'o, norėjo apeiti bulgarų armiją ir duoti jai mirtiną smūgį. VienoK visuose susirėmimuose su bulgarais turkai galutinai pralaimėjo ir panesė labai didžius nuostolius, palikdami užmuštais tūkstančius kareivių.

Adrianopolis beveik be perstojimo bombardavimas; Bulgarijos žinios tvirtina, kad miestas jokiū būdu negali laikyties, daud vietų matosi tik griuvėsiai bei pelenai.

Prie Čataldžos laiks nuo laiko iškyla menkos rūšies mūšiai, kuriuose turkai taip gi neša tik nuostolius.

Šiose dienose prie Skutari buvo keli smarkūs mūšiai, kuriuose juodkalniečiai parodė savo karišką gabumą ir stebėtiną atsidavimą ir pasiryžimą žūt ar pergalėti — juodkalniečių ir serbų čia krito apie 5,000 kareivių ir apie tiek buvo sužeistų; vienok mūšiai buvo jų laimėti: jie užėmė gan svarbias naujas pozicijas; nemažus nuostolius panesė ir turkai. Ypač smarkus buvo šturmas ir užėmimas forte Pordanioli; čia vadovavo patsai karalius Mikalojus; juodkalniečiai čia parodė tikrą heroizmą. Jų žuvo virš 3000 kareivių.

Janinos spēkos taipgi vis eina silpnyn, nors graikai nededa per daug spēkų, idant greičiau užimti miestą; priegtam ir graikų kareivių nėra čia per daug — mat didžioji dalis Graikijos armijos yra šiaurinėj Tesanijoje.

Apart to paskutiniu laiku žuvo keli kariški Turkijos laivai.

TURKIJA.

Pralošimas mūšio ant Marmuro jūrės kranto, vadovaujant Ennej Bey'jui, turėjo labai didžią svarbą del Turkijos kariuomenės; ji galutinai nustojo vieties ir kareiviskos dvasios ir aiškiai pamatė visą savo silpnumą.

Tankiai tarp kareivių ir jų vadų iškyla pasipriešinimai, o vietomis net formališki mūšiai. Ypač neramumas apsiroiskia tarp kareivių ant Gallipolio pussalio ir pačiame Konstantinopolyje.

Taip laike vieno tokio kareivių sukilimo sostinėje liko mirtinai sužeistas patsai Enver Bey, ką kareiviai padarė, kaip atkeršijimą už pralošimą mūšio.

Enver Bey, tai vienas iš gabiausių Turkijos kariuomenės vadų ir ypač gabus vadovavime laike sumišimų. Jis vadovavo prie numetimo nuo sosto sultano Abdul Hamido, po jo vadovystę puolė neseniai ministerija, jo ranka buvo užmuštas Hazim Paša, jis skaitėsi pirmuoju organizatorium ir vadovu jaunaturkių, bet štai priejo ir jam galas; kitos gi žinios praneša, kad jis galutinai buvo kareivių užmuštas.

Šiose dienose buvo iškiles Konstantinopolyje, šv. Zofijos kvartale, gaisras; sudegė apie 200 namų.

Turkijos padėjimas dabar, ant kiek abelnai galima pasakyti, kaip yra blogas, kad jai grumoja galutina pražūtis — ji visko nustoja Europoje, jos kareivija liko sunaikinta, išdas galutinai ištuštintas, nes jau dabar šaukiasi piningiškos pagalbos ir kitas valstijas; galop jai grumoja nustojimas žemės plotų Azijos pusėje, apie ką kalba Rusija, Francija ir Anglija. Tik gal iškilus europinė karė išeis ant naudos Turkijai.

Dabar turkai kreipėsi į didžiasias Europos valstijas, kad tos sutaukintų su Balkanų koalicija.

RUSIJA.

Jei pažvelgti į oficiališkus Rusijos pranešimus ir tarybas su kitomis Europos valstijomis, tai rodos, kad ji visai nemano apie karę ir visomis jėgomis stengiasi višus ir visur sutaukinti. Vienok istiesų pasirodo, kad Rusija, taip sakyti, palaiko visą tą Balkanų gaisrą ir tuom pat laiku stropiai rengiasi į karę su Austrija. Taip ji palaiko Bulgariją ir Juodkalniją ir duoda savo nurodymus Albanijai. Balkanų valstijėles, kūrstomos Rusijos ir pasitikėdamos ant jos pagalbos, jei joms pradėtų nesisekti, deda visas savo spēkas, o apie užbaigimą karės nenori ir manyti.

Rusija, žinoma, nori tik pasinaudoti iš to viso; tarp ko kito ji slaptai tariasi su Anglija ir Francija kaslink užgrobito Turkijos žemės plotų Azijos pusėj. Galop ji pasitiki, jei kils karė, pergalėti Austriją ir nuo jos užgrobti nemažą žemės gabalą.

Ypač smarkiai Rusija pradėjo rengtis prie karės, kada pablogėjo tarybos tarp Rusijos ir Bulgarijos ir kada Rusijos caras davė gan aštrų atsakymą Austrijos imperatoriaus pasiutiniui kunigaikščiui Hohenloe.

Taip su neapsakomu greitumu drūtinami visi strategiški punktai Volynijoje ir Lenkijoje; bet paskutinįją Rusija nor apsaugoti, kad atsilaktyti nuo kilusio lenkų maišto, kuris beveik atvirai yra rengiamas Volynijos parubėziuose fortuose stovi apie 150,000 kareivių ir virš 2,500 kanuolių. Centru tų visų drūtviečių yra Lietuvos Brastva (Brest-Litovsk); paskui atnaujinti ir labai sudrūtininti fortai — Luck'as, Demblin'as ir mūsų Kaunas; šituose paskutiniuose punktuose sutraukta daug amunicijos ir visokių kareli reikalingų dalykų, kad būt pakaktinai kokiems 6—8 mėn.

Sparčiai taipgi tvirtinamos ir papildomos kareiviais atsakantesnios vietos palei Rumunijos rubėzių.

Rusijoje dabar vien tik ir kalba apie būsiančią karę, kuri, manoma, būtinai prasidės kovo-balandžio mėn.

Šiose dienose Peterburge apsiroiskė puolimas piningų kurso ir tikra panika bankose.

AUSTRIJA.

Austrijos valdžia, gavusi ypatoje savo imperatoriaus grūmiantį Rusijos caro atsakymą, vėl subruzdavo rengti ir kiek galint daugini savo armiją; ji taipgi deda visas spēkas, kad padaryti nekurius strategiškus punktus neprieinamais ir nepergalimais ir aprūpinti juos ilgam laikui amunicija ir visokiais karės prietaisais.

Šiose dienose atsibuvęs ministerių susirinkimas, kuris tėsėsi apie 8 val., nutarė, kad Austrija dabar neturi mislyti apie demobilizaciją, bet, priešingai, apie didesnį padauginimą kareivių skaitliaus ir sudrūtinimą tvirtaviečių; Austrija turi būti kiekvienoje valandoje pasirengusi stoti į karę su Rusija.

Austrija, žinoma, daug pasitiki ant Vokietijos, kuri taipgi yra pasirengusi karėn, nors paskutiniuose dienose iš Vokietijos ateinančios žinios rodo, kad ji, prisibijodama Anglijos, kitus kareli tarp Rusijos ir Austrijos, laikytųsi nuošaliai, visai nesikištų ton karėn; bet tas vargiai galėtų atsitikti.

RUMUNIJA.

Tarybos tarp Rumunijos ir Bulgarijos vasario 17—19. visai buvo pablogėjusios; galėjo manyti, kad už dienos-kitos Rumunija užpuls ant Bulgarijos. Mat, pasiūstas Bulgarijai Rumunijos ulimatumas duoti jai už ramų užsilaukymą Balkanų karės laiku žemės plotą pas Juodąsias jures kartu su Silistrija liko bulgarų valdžios nepildytas; bulgarai atsiskakė atiduoti Silistriją ir norėjo dar tėti tarybas. Rumunijos valdžia sutraukė didžią kariuomenę prie Bulgarijos rubėzius, kurį jau manoma peržengti vasario 20.

Vienok žinios nuo vasario 20. iš Peterburgo (Rusija) praneša, kad Rumunija kreipėsi į Rusijos valdžią, kad ta sutaukintų ja su Bulgarija; apsiima pamėginti. Sanaiktos tarybose dalyvaus ir kitos valstijos; atsibus savo rūšies trečiųjų teismas.

FRANCIJA.

Vasario 18. užėmė prezidento vietą naujai išrinktasis Raymond Poikare. Visa iškilmė perėjimo augščiausios Francijos respublikos valdžios nuo Arm. Fallieres į rankas R. Poikare atsibuvo Eližejaus palociuje.

Prezidentas Poikare ant žodžių prasišalinusio prezidento: „Perduodu Jums Francijos respubliką“, atsakė: „Pasišvenčiu tarnauti respublikai“. Kada gi Arm. Fallieres perdavė R. Poikare valstijos antspaudą, jiedu pasibučiavo, o tuom pat laiku pasigirdo kanuolių trenksmai, kurie apskelbė Francijos respublikai tą prezidentūros permainą. Miesto rotužėje buvo paregta iškilmės užkanda, laike kurios dainavo skaitlingas choras, geriausių Paryžiaus dainorių „Marselietė“ ir kitus patriotiškus hymnus; tuom pačiu laiku iš augštybėje esančio orlaivio buvo apščiui mėtomos ant kelio, vedančio rotužėn ir ant rotužės gyvos gėlės, kas darė stebūklingai gražų įspūdį.

Sunku apsktyti visą Paryžiaus gyventojų entuziazmą ir sujudimą, kuris apsiroiskė tą dieną Francijos sostinėje.

Laikomos viso iškilmės ir kituose valstijos miestuose.

Taip paėmė ant 7 metų laiko prezidentystės valdžią Raymond Poikare, kuris pasizadėjo dėti visas savo pastangas del gerovės Francijos respublikos ir franciežų fautos. Žmonės tuoj jį praminė „liaudies prezidentu“ ir visa franciežų tauta labai yra juom užganėdinta.

CHINIJA.

Nekurį laiką Chinijoje viskas tartum jau ėjo ramiu keliu, bet dabar vėl visame krašte jaučiasi kokiis — tai neramumas. Priežastimi to viso yra Mongolija. Prezidentas Juan-Si-Kai pasakė, kad jis negali vesti kokių-nors tarybų ir daryti sutartuves su kraštu, kuris priklauso Chinijai, yra jos provincija. Chinai yra pasirengę stoti į karę, bet valdžia stengiasi užbaigti tą klausimą be kraujo praliejimo ir reikalauja tik pasidavimto Mongolijos Chinijos suverinetetui.

× Turkijos moteris. Konstantinopolis. Šiose dienose visos prakilnesnios Turkijos moteris laikė mitingą, ant kurio nutarė par-

duoti visus savo brangius padabinius, o tuos piningus pavesti armijos reikalams. Vidaus dalykų ministerio žmona pirmoji pasiuntė visus savo brangumynus finansų ministeriui.

× Graikai artinasi prie Turkijos sostinės. Londonas. Nekurie laikraščiai praneša, kad vasario 16—17. graikai išsodino iš laivų ant Mažosios Azijos krantų, priešinėją į Dardanelių siaurumą 40,000 kareivių.

× Chinijos prezidentu, kaip pranešama iš Pekino, išrinktas buvęs laikinis prezidentas Juan-Si-Kai.

× Juodkalniečiai sumušti. Londonas. Čionai gauta žinia iš Konstantinopolio, kad viename mūšyje pas Seutari juodkalniečiai panesė didelius nuostolius.

× Caro atsakymas. Vienna. Caro atsakymas ant laiško Austrijos imperatoriaus, kurį inteiškė pribuvęs Rusijon pasiutinis kunigaikštis Hohenloe, buvo trumpas, bet kartu ir aštrus.

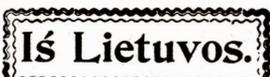
Caras laiške Austrijos imperatoriui rašo, kad Austrija savo atsinešimu prie slavieškų tautelių privertė Rusiją pasirūpinti jomis; bet toliau caras priduria, kad jis pilnai tiki, kad pasiseks visus nesuspriptomus, iškiliusius tarp Austrijos ir Rusijos, išrišti ramiu keliu.

× Mūšynės tarp lenkų ir vokiečių darbininkų. Berlinas. Pranešama, kad Vestfalijoje tarp vokiečių ir lenkų darbininkų buvo šiose dienose iškilius smarki kova, kur pasinaudota peiliais ir revolveriais. Sustabdymui mūšio pakviesta policija.

× Darbininkų armija. Geneva, Šveicarija. Anot tarptaukiško darbininkų sekretoriaus organizuotų profesionališkos sąjungose darbininkų visuose pasaulio kraštuose 1912 m. skaitėsi 13,000,000 žmonių; iš tų ant Anglijos ir Vokietijos išpuola 7,000,000 darbininkų.

× Orlaivystė Vokietijoje. Berlinas. Valdžia inėšė į reichstagą (vasl. parlamentą) projektą, idant pakėlimui orlaivystės būtų paskirta 20,000,000 markių.

× Drūtinama kareivija. Bruselis, Belgija. Karės ministeris atstovų rūman inėšė naują bilių kaslink reorganizacijos armijos; šitai dalykų reikalinga \$4,200,000.

Kauno gub. miškų apsaugojimo komitetas užgynė mišką kirsti per 20 metų Domeikos dvare Skaudroduose (Ukm. pav.) ir per 44 metus Skoduociškių dvare. Taip pat pripažinta, kad ir ligšiol mišką ten kirtė prieš įstatymus. Dabar tuose dvaruose miško visai jau būk nebelikę.

Žydų laikraščiai rašo, kad į Kelmę buvęs atvažiavęs šokių mokytojas, nusamdęs miestelį salę ir davinėjęs šokių lekeijas. Tomis lekeijomis pasipiktinęs žydų rubėnas, nes šokti esa nuodėmė. Šokių mokslui prasidėjus buvusios kelios nelaimės — mūrininkas nukritęs iš augšto, vaikas nuskenkęs, kitas miręs smegenų uždegimu, du džiovininkai mirė staigiu viena dieną. Rabinas nutaręs, jog vis tai Dievo bausmė esanti už šokius. Ir mokytojas turėjas išsikraustyti.

NARVAISIŠIAI, Utėnos valsė., Ukm. pav. Šiame sodžiūje gyvenone nevedęs jaunas vaikas Jonas Surgailis. Jis buvo labai doras, niekur nieko neklindydavo ir ne-girtuokliavdavo. Už tai visos a-

pylinkės buvo labai mylimas. Čia pat gyvenone prasigėręs jau vedęs žmogus A. Narvaišis — grasa visai apylinkei savo mušynėmis. Jis esąs labai stipras: 80 plytų (apie 8 pūdus svarumo) užnešdaves vienu paėmimu gana augštai, ant stogo. Savo kaimyno J. S. lio jis labai nekenė, kad tas neprisidėdaves prie jo „bandos“, ir visokiais būdais jį skriausdaves. J. S. melsdaves: „Brolau, kam tu mane nekaltai skriaudi?“ Kalėdų pirmąją dieną A. N. gero-kai inkaušęs išvedęs J. S. į vakarbuves laikinis prezidentas Juan-Si-Kai.

Šendien t. y. gruodžio 29 d. jau kelinta diena, kaip J. S. guli ant oro užmuštas ir baisiai sudaužytas ir sudraskytas, kad nebegalima nė pažinti. Prie jo pristatyta sargyba. Laukiama daktaro. A. Narvaišis suimtas.

Jono draugas GRUZDŽIAI, Šiaul. pav. gruodžio 5 d. naujai išrinktasis virtūšaitis taip ingėrė, kad parvažiuojant namo, buvo arklio išmestas iš rogių, o ant ryt nieko nebeatminė. Arklys gi pražuvo. Bet sklydo žinia, būk jį pavogė. Bet staiga, gruodžio 24 d. arklys buvo atrastas pelkėje tarp krūmų. Mat jis inbėgo, turbūt, pasibaidęs, į krūmus ir užkliuvo vadėmės ir kelmuko. Nelaimingas gyvulyš iškentėjo 19 dienų ir nakėčių bado, šalčio, lietaus ir sniego; stovėdamas vandenį jis ko ne užšalo ir vaikai, žaisdami ant ledo atrado jį, išalusį su rogėmis ledan. Arklys buvo vos gyvas, išdžiūvęs, vieni kaulai. Dabar mažai beėda, turbūt nusibaigs. Ir vis tai per girtuokliavimą. Nelaikio Aidas.

RIETAVAS, Res. pav. Blaivis sueiga. Gruodžio 28 d. buvo Labardžių valsčiaus rinkinių suelga, kad išrinkus valdybą ir revizijos narius naujai atidaromam valsčiaus bankui. Beto svarstyta ir kiti reikalai.

Atidarant banką piningų turime 10 tūkstančių rub. surinktų iš procentų senai parduoto valsčiaus grūdų magazino piningų. Skolinama bus vienam žmogui ne daugiau, kaip 300 rub. Tiems, kurie nepriguli prie valsčiaus ir negyvena jo ribose visai neskolės. Nuo tų žmonių, kurie priegulėję prie anto magazino, imsių už paskolą 5 proc., o nuo pašalinį 6 proc. Patsai bankas savo skolintojams mokės 4 proc. Už čylybę banko piningų atsako valsčius.

Vyrai susirinko blaivus ir apžiūrėjęs banko spintą nuo 400 r., visiems patiko, kad nesudeganti. Atidėngus sueiga, išrinko į valdybą: J. Gudauską, P. Kuzminskį ir A. Mockų; kandidatais — Urboną, Kazį ir Praną Vaitkus. Išrinkti visi blaivus ir rimti vyrai. Jiems pavesta pasiskirką ten kirtė prieš įstatymus. Dabar tuose dvaruose miško visai jau būk nebelikę.

Žymūs žmonės. Seimo Lepšys. ŽEMAIČIŲ KALVARIJA. „Artojaus“ klube gruod. 16 dieną Agronomo Telšių pav. žemės dalykų komisijos buvo paskaitos apie pienininkavimo draugijos reikalingumą. Nutarta atidaryti miestelėje pienininkavimo draugiją. Įstatai ir prašymas su valstiečių parašais išsiųsta gubernatoriui patvirtinti. Įsisteigus šitai draugijai valdžia duosianti 1000 rub. — 500 rub. be gražinimo pieninės įrankiams-mašinoms įsitaistyti, o antri 500 rub. 5 metams be palaukus paskolįsianti. Toliau, truputį buvo kalbėta apie karvių šėrimą ir gidymą žiemos laike. Ne-trukus iš žemės dalykų komisijos žadėjo prisijusti „Artojai“ šiuos ūkio įrankius: puktelį lopetą, sė-

jamąją mašiną ir akėčias pivoms akėti. Trėjeris grūdams valyti seniaus jau gautas. Už keletos savaičių agronomas vėl žadėjo apsilankyti su kitu specialistu ir daugensiai paaiškinti apie žemės šėdirbimą, gyvulių šėrimą ir užsilaukymą. Adomas iš Rojaus.

Mokyklų pradėdamųjų Kauno gub. pernai atidaryta apie 100. Daugelyje vietų valstiečiai daro valsčiuose nutarimus, apsiimdami duoti po 1 deš. žemės mokyklai, iškirsti ir pristatyti medžiagą, kad tik valdžia inkurtų mokyklą. Tokius nutarimus padarė Niuronų, Naujėnų ir Piktagalos sodžiai Anykščių val., Leliūnų sodž. Debeikių val., Papilio sodž. Purėnų val., Rudyliai, Šalteniai ir Miliūnai Subačiaus valsčiaus, Justininkai Raguvos valsė. — visi Ukmergės pavieto.

(„Liet. Uk.“)

VILNIUJE. Nuo lapkričio 1 d. pr. m. „Išieivių globojimo“ biuras užsidarė, nes pritrūko lėšų jam palaikyti. Gaila, kadangi buvo tai įstaiga sumaningai vedama ir šiose vietose gyventojų emigracijos laikurose labai naudinga.

PANEVEŽYS. Gruodžio 18 d. pr. m. netoli Panevėžio, už kokių keturių verstų rasta ant vieškelio vos gyva 18 metų mergina. Ši nelaimingoji tarnavo pas poną Štaponavičių Paežerio dvare ir važiuodavo į Panevėžį pardavinėti pieno, sviesto ir sūrių. Minėtają dieną pardavusi visus produktus ir surinkus 15 rub. grįžo linksma namo. Nepravažiavo nė pusės versto, kaip užpuolė ją pikti žmonės ir vos liko gyva. Žmonės važiuavęsi vieškeliu davė žinią jos ponams, kurie atvykę, žinoma, piningų pas ją neberado.

Jonas Tiesis.

UKMERGĖ. Rengiamasi statyti naują bažnyčią, kuri kainuosianti 200,000 rub. Jau nemaža piningų surinkta.

(„Liet. Žin.“)

Vilniaus gubernatorių kamergerį Verioviną paskyrė amžinuoju garbės nariu Kauno gub. vaikų prieglaudų kuratorijos.

VAPRIAI, Ukmergės apskr. Vėprių parapijonį visi lietuviai, tarp savęs namuose tevertoją lietuvių kalbą, o bažnyčioje kas ketvirtą nedėdienį yra lenkiškos pamaldos. Tomis dienomis lietuviškai teskaitoma evangelija, o pamokslas ir visos giesmės lenkiškai. Lenkiškas giesmes gieda tos pačios mergaitės lietuvis ir tie patys vyrai lietuviai, kurie paprastai gieda lietuviškai. Paskutiniu laiku vargonininkas Lukaševičius sutaisė chorą prie vargonų iš tų pačių žmonių, kurie visada gieda bažnyčioje, ir dabar tas choras kiekvieną šventą dieną per mišias gieda lenkiškas giesmes, o norintiems giesmininkams giedoti lietuviškai sako, kad nėra lietuviškų giesmių, kurias galima būtų per mišias giedoti.

Parapijonis.

Nauja draugija. Patvirtinta Kretingos skolinamoji-taupomoji kasa. Draugija galės darbuotis Kretingos, Kartinos ir Darbėnų valsčiuose. Pajus — 100 rub. Paskolos nariai gali gauti ligi 300 rub. o užstatydami savo turtą ligi — 1000 rub., Vyresnybė pradžiai paskolino 3,000 rub.

Kauno Lietuvių Bankas įsteigtas 1911 m. spalį mėn. 20 d. su apyvartos kapitalu 11. 160 rub. Narių buvo 70. Iki 1913 m., sausio 1 d., tai yra per vienus metus ir du mėnesius, narių prisirinko 301. Apyvartos kapitalo (narių įnašų) buvo 34,765 rub., o visos turto (balansas) 319.841 rub. Dividendo už 1912 Banko narius yra apie 10 proc., todėl yra nau-

dinga įsirašyti nariu ir gauti su-lyginant didelį nuosimtį. Nuo šių metų sausio 1 d. už indėtus pinig-
gus Bankas moka: kada norint reikalaujant — 4%, reikalaujant per dvi savaites — 5% ir per me-
tus — 6%; už paskolą ima 8 — 9%. Piningus galima siųsti pač-
tu, nurodant, iki kokiam laikui siunčiami. Gavę piningus, Ban-
kas tuojau siunčia tam tikrus do-
kumentus už atsiktus piningus. Kieno piningai indėti yra metams,
tai pralinkus jiems, inėšjas pri-
valo pranešt Bankui, iki kokiam
laikui jis dar palieka piningus.
Nuosimtį gi už indėlių galima rei-
kalaut atsūsti pačtu arba pada-
ryt iš jų naują indėlių, pranešant
Banko valdybai.

Banko reikalai žymiai prasipla-
tinę; todėl reikalingi piningai pla-
tesnei apyvartai, kuri duotų ir di-
delę naudą bankui ir klientams.

Valdyba.

SKUODAS, Telš. apskr. Gruo-
džio 30 d. Skuodo bažnytelėje bu-
vo nepaprasta iškilmė: vietinis
klebonas kun. dekanas Šianlevi-
čius kėlė savo 50 metų kuningavi-
mo sukaktuves. Bažnyčioje iš-
kilmėje dalyvavo daugybė žmo-
nių: be jo dekanato kuningų, bu-
vo susirinkusi dar didelė minia
žmonių, atvykusių net iš kitų pa-
rapijų. Jubilijašas per visą savo
ilgą kuningavimo laiką buvo tik-
ras Kristaus tarnas, lygiai mylėjo
savo artimą, neskirdamas nei ti-
kėjimų nei luomų; tą savo meilę
rodė jis ne tik žodžiu, bet ir pa-
vyzdžiu. Todėl sukaktuvę dieną
jis gavo pasveikinimų ne tik
iš dvasiškių, bet ir svetimauciu
— rusų, vokiečių ir žydų. Visi
sveikintojai linkėjo kun. dekanui
visokių Viešpaties malonių, tarp
jų ir tas, kad jis gyventų dar da-
gel metų ir ilgai dar platintų
tarp žmonių artimo meilę. **K. P. B.**

LYGUMAI, Šiaulių pavieto
Viensėdyje pas Kazimierą Šlan-
darį sausio 5 d. vakare apie 8
val. atėjo kažkokie žmonės, pa-
beldė į duris, klausdami kelio.
Žmogus, nieko nemanydamas, ati-
dė duris. Nepažįstami jam
tuojau užrišo akis ir emė mušti
reikalaudami, kad pasakytų, kur
yra piningai. Jo pačią taip pat
krankino: surisė rankas ir kojas,
smarkiai primušė, ilaužė šonkaulį,
buvo įsmeigę peilį į krutinę,
bet nesudūrė visai, kad galėtų
pasakyti, kur piningai. Viską iš-
krebę, piktadariai paėmė 45 rub.
geresnius daiktus ir arklį, sudras-
kė kasos kningutę ir, užrėmę du-
ris, išėjo. Pats Šlendaris dabar
labai serga, kažin ar beįgis.
Šlendaris turi keletą dešimtinų
žemės, yra žmogus blaivus ir dar-
bštus, turi sūnų Amerikoje, kurie
siunčia jam piningų, ir buvo lai-
komas turtingu žmogum.

Kaip dabar paaiškėjo, piktada-
rybė atsitiko taip. Pas kaimyną
tarnavo piemeniukas, kuris girda-
vos, kad pas jo motiną Šiauliuose
ateina vagis, kurie atneša visokių
daiktų ir žada jį išmokyti vokti.
Tai tas piemeniukas ir atvedė pa-
skui tuos galvažudžius. Bet pa-
gal tą piemeniuką policijai pavy-
ko juos visus suimti. **E. G.**

LAIŽUVA, Šiaulių apskr. „Vil-
ties“ N 142 (627) 1911 m., apra-
šydamas čionykščius gerimo ir
blaivybės dalykus, teturėjan žinių
kiek ir už kiek parduota alkoholio
iš vietos sankrovos iki 1910 m.
Tais metais buvo monopolinės
laimėta 23,727 rub. 29 kap. Kitais
metais (1911) be jokių aiškių
priežasčių suvartojimo gryno al-
koholio pašokta net iki 27,193 rb
42 kap.; per vienus metus spirito
išgerta 3,466 rub. 13 kap daugiau,
neg prieš tai metais. Tik ką pa-
sibaigusiais 1912 metais vėl be

jokių aiškių priežasčių suvarto-
jimas alkoholio čia sumažėjo
1,085 rb. 56 kap., nes sankrova be-
pardavė jo už 26,107 rb. 86 kap.

Būtų bent kiek džiaugsmo, kad
aiškiai žinotume, jog tai Blai-
vininkų Draugijos veikimo žen-
klas. Tūkstantelė laimėti visai a-
pylinkei nedaug. Bet vis gi tai
„laimėjimas“, kurs eidamas laip-
sniais didyn, galėtų ir labai žy-
miai pagerinti žmonių padėjimą.

K. J. Tumas.

BOGUSLAVIŠKIAI, Viln. gub.
Sausio 20 d. 6 val po pietų kle-
bonijoje buvo blaivininkų drau-
gijos susirinkimas, rinko valdy-
bą. Išrinkus valdybą, patįs blai-
vininkai suvaidino dvejetą vei-
kalėlių. Po vaidinimais kun.
Bertulis ir kun. Gumbaragis kal-
bėjo apie girtybės kenksmingu-
mą ragino mesti gėrimą, būti blai-
viems. Galų gale, mergaitės pa-
skui gražiai padainavo. **Poška.**

Pabėgėlis. Sausio 20 d. pas
Vilniaus poliemeisterį atėjo jau-
nas vyrukas, kurs pasivadinęs sa-
ve Vokiečių valdiniu Pranu Gero-
liu, paprašęs nusiųsti jį etapu Vo-
kietijon, kadangi jis nebeturįs pi-
ningų iš ko gyventi ir kuo sugrįž-
ti. Tačiau poliemeisteriui prašy-
tojas pasirodęs intariamas ir jis
nusiųstęs tariamąjį Gerolį snipų
skyrriun ištyrti. Pasirodė, kad
tai esąs visai ne Vokiečių valdi-
nys, bet pabėgusis iš kariuome-
nės iš Kievo miesto vadstietis Jo-
nas Biežus, 168-to Miirgorodo pė-
stinukų pulko kareivis.

MALETAI, Vilniaus apskr. Ma-
lėtų parapijonis nerimuoja: kun.
Ozevičius nemoka lietuviškai kal-
bėti. Tiesa, jis sako lietuviškai
pamokslą, bet tokia iškraipyta
lietuvių kalba, kad daugiau žmo-
nes juokdina, negu jiems naudą
suteikia. Kun. klebonas, kuris
moka gerai lietuviškai, dažnai su-
serga. Todėl kun. Ozevičiui ten-
ka vienam atlikti bažnytinės pa-
reigas. Kuningo autoritetas Ma-
lėtų parapijoj jau labai dabar
nupuoles.

ŠVENČIONIŠ. Švenčionų para-
pija beveik visa lietuviška: pa-
maldos taip sutvarkytos, kad dvi
savaiti lietuviškai o trečią lenkiš-
kai. Tuo tarpu tik vienas lietu-
vis kuningas. Kun. dekanas, nors
ir skaitos lietuvių, bet lietuviš-
kai silpnai moka ir lietuvių pa-
mokslių bijo sakyti. Dabar į Šven-
čionis vėl siunčia lenką, kuningą
Ščemirskį, nors žmogų dorą, bet
silpnai mokantį lietuviškai. Tai-
gi vėl grįžta senoji politika: so-
dinti į lietuvių parapijas lenku
kuningus, nemokančius lietuviš-
kai.

ŠIAULIAI. Rygos latvių eko-
nomijos ūkio draugija žada steigti
Šiauliuose savo skyrių.
— Sausio 19 d. sudėgė inžinie-
rių Kačkauskio ir Šmulio cemen-
to dirbinių dirbtuvė.

B. Aukštuolis.

ALSĖDŽIAI, Telšių ap. Bužė-
nu kaimė, ūkininko A. vaikai su-
degino visas trobas. Buvo taip.
Išėjus tėvams į bažnyčią, vaikai,
palikę be priežiūros, užkrėtė tro-
bą ugnim ir sudėgė troba ir tvar-
tai, kuriuose buvo gyvuliai. Iš
gyvulių išsigelbėjo vienas arkllys
ir tas apdegė. O kiti gyvuliai,
karvės, avys ir kiaulės sudėgė.
Troboje buvo ir piningų paslėptų
apie 120 rublių, bet ir tie sudėgė.

K. N.

(„Viltis“.)

Pas gydytoją.

— Kiek kartų ką nors suval-
gau, kaip tuojau pajuntu sopė-
jimą.
— Tai kam valgai?

Iš Rusijos.

Prekystė Rusijos su S. A. V.
Maskva. Vasario 16. Maskvoj at-
sibuvo tam tikras susirinkimas,
kuriame dalyvavo žymesnieji vie-
tiniai pirkliai ir Suv. Valstijos
konsulis; nutarta įsteigti čia Ru-
sijos—Amerikos komercijos sky-
rių — biržą.

Laikė to susirinkimo pranešta,
kad iš Amerikos Rusion 1912 m.
įvežta prekių už 80—90,000,000
rublių.

Mokslių akademija išrinko gar-
bės nariu rusų rašytoją Morozovą,
išsėdėjusį 20 metų kalėjime už po-
litiškus prasikaltimus. Dabar gi
Morozovas irgi pasodintas me-
tams kalėjimo už priešvaldiškas
eiles. Akademija skaitoma aug-
ščiausia mokslo įstaiga Rusijoje;
jos nariai gali būti tik mokyčiaus
vyrai, ir yra tik kelios dešimtys.

Kareiviavimo dalykai. Pagal
patvirtintų birželio mėn. 1912 m.
įstatų vyriškiai, kuriems suėjo 15
metų amžiaus visai neišleidžiami
iš Rusijos pavaldinybės iki visai
nebus luosi nuo kareiviavimo.

Gausi auka. Peterburgas. Ar-
tilerijos generolas Fedorovas už-
rašė visą savo turtą lygiomis da-
limis Peterburgo technologų in-
stitutui, moterių medicinos insti-
tutui, karo medicinos akademijai
ir dar dviem moksleivų sušelpi-
mo draugijom. Kiekvienai įstai-
gai išpuola maždaug po 70 tūkst.
rublių.

Ištirkimas Maskvoje. Nuo
1905—1911 m. Maskvoje išviso
gimė 212,275 vaikai, iš kurių 51,
559 be šliūbo. Niekur turbūt
taip negirtuokliuojama, kaip Ma-
skvoje.

Tragikomedija ant tiltu. Kiek
laiko atgal Omske, Siberijoje turė-
jo vietą šitokia tragikomediškas
atsitiktimas. Mažas vaikas, užsi-
kvempęs ant geležinio tilto grotų,
norėjo pažiūrėti, kas dedasi apa-
čioje ant upės. Užsinteresavęs
reginių, jis taip užsimiršo, kad
dikčiai iškišo liežuvį. Tada buvo
stiprus šaltis. Liežutis momenta-
liškai prišalo prie grotų ir vaikas
nebegalėjo jo atitraukti. Aplink
vaiką greit susirinko nemažas
būrys žmonių. Stovėję ant tiltu
policistai yt apsvaigę šokinėjo,
nežinodami, ką daryti. Žinia apie
tą atsitikimą greit paplito po vi-
są miestą, ir didžios minios žmo-
nių traukė pažiūrėti nelaimingo
vaiko. Kiekvienas davė savo
patarimus. Dauguma pritarė
chirurgiškai operacijai, t. y. liepė
pjauti. Liko tuoj pakviestas feld-
šeris, akušerka ir veterinariskas
gydytojas. Ant laimės galop
dasiprotėjo pranešti apie tai mie-
sto poliemeisteriui. Poliemeiste-
ris, dar iki pribūsiant medicinos
personalui, pasiuntė policistą į
traktierių atnešti karšto vandens.
Kada-gi tuom vandeniu buvo ap-
lietas liežutis, tai jis greit atsi-
liuosavo, ir vaikas buvo tuoj nu-
vežtas į artimiausį ligonbūtį. Tai
mat, kokia Rusijos šalis.

Indomios vestuvės. Nesenai vje-
name miestelyje arti Peterburgo
atsituvo vestuvės 80 metų našlės
su našliu 47 metų; stebėtina tas,
kad 80 metų nuotaka buvo išvog-
ta jos 47 m. sužiedotiniu iš jos
giminaičių namų. Dvasiškis suri-
šęs tą nenormalį porą, patrauktas
teisman.

Tikras ypatos aprašymas. Če-
liabinsko pavieto viršininkas savo
angėtesniai valdžiai duoda rapor-
tą apie sušaikymą vieno žmo-
gaus su sekančiais įstabusais.
„25 metų, 2 ars. ir 1 verško, kū-

no sudėjimas normališkas, valgo
vidutiniškai, nekalba jokia kalba.
Apšvietimas Rusijoje. Peter-
burge atsibuvo susivažiavimas del
apsvarstymo stovio moterių ap-
švietos Rusijoje. Vienas iš kalbė-
tojų, Dūmos atstovas Kliudževas
savo ilgą pranešimą nurodė ne-
kurias gan indomias skaitlines
apie plėtojimąsi apšvietos Rusi-
joje. 1802 m. valstijos apšvieti-
mo reikalams valdžia buvo pa-
skirus 2,500,000 rublių; 1902 m.—
21,860,000 rub.; 1912 m.— 36,624,
000 r., 1913 m. — 136,000,000 r.;
iš jų moterių mokslainėms —
16,000,000 r.

Reik atkreipti domą ant viduri-
nių mokyklų mokinių skaitliaus:
Peterburgo gub. vienas mokiny-
s išpuola ant 99 žmonių, Maskvos—
ant 146 žm., Fergano krašto —
ant 3,717 žm.

Kalbėtojas kviečia visus ku-
greičiausiai pradėti kovą su tuo
neapsakomu žmonių tamsumu.
Bobų maistas. Į vieną Mogilevo
gub. sodžių pribuvo „ponas“, kur-
is norėjo atidengti ten traktie-
rių. Vietiniams valstiečiams jis
pasilijo du kiburi degtinės, kad
jie tik nutartų atidengti smūklę.

Vyrai sutiko; bet bobos, daug
jau nukentėjusios nuo vyrų gir-
tuokliavimo, pakėlė maištą. Jos
susirinko iš viso sodžiaus su šakė-
mis ir kitais įrankiais ir grimo-
jo nubausti traktieriaus savini-
ką. „Ponas“, daug nelaukdamas,
kur-tai dingo, o bobos „šturma-
vojo“ visas slaptašias smūklės.

Iš Amerikos.

Septyni vaikai sudėgė. Harris-
burg. Vasario 20., užsidegus čia
vienam namui žuvo ugnyje 7 vai-
kai nuo 1—12 metų amžiaus. Tė-
vai buvo išėję miestan šio-to pasi-
pirkti ir tik sugrįžę namon, jie
pamatė bausų reginį; jie buvo pri-
pirkę vaikams žaislų ir saldumy-
nių, bet bereikalo. Šeimyna tą pa-
čią dieną norėjo išvažiuoti ant
farmų.

\$22,000 už mažąjį pirštuką. Se-
attle, Wash. Vasario 20. teismas
pripažino reikalavimą p-nios Va-
lentinos iš Chicagoos nuo Nerth-
ern Pacific gelž. komp. \$22,000;
mat, jai važnuojant traukinyje, ta-
po durimis nukirstas mažasis
pirštukas.

**Kardinolas Farley Porto Ri-
co'je.** San Juan. Kardinolas Far-
ley ir New Orleans'o arcivyskupa-
pas Blenkin kartu su didžiu skait-
lium kuningų ir prelatų vasario
19. pribuvo į San Juan'ą, kur at-
sibus jubiliejinės iškilmės sukaki-
mo 400 metų nuo pastatymo ka-
balikiškos bažnyčios ant Porto Ri-
co salos ir įsteigimo ten pirmos
naujame sviete diecezijos.

Situos augstus svečius minios
vietinių gyventojų sutiko su di-
džiu entuziazmu.
Streikierių kova. Bostom. Vasa-
rio 20. ant gatvių buvo iškilus-
ios muštynės tarp streikierių ir
jiems atjuočančių ir būrio jaunų
vyrų, kurie vedė darbininkus-
streiklaužius į So. Bostono dirbtu-
ves. Liko daug sužeistų; policia-
ja tik-tik sustabdė muštynes; su-
areštuota 14 darbininkų.

Jack Johnson serga. Chicago,
Ill. Plačiai žinomas bokseris
Jack Johnson smarkiai serga
pneumonija.

Užinuodijo gazu. Kansas Ci-
ty, Mo. Nesenai viename iš netoli
nuo šito miesto stovinčio miestel-
io atsitiko nelaimė. Metodistų
maldnamyje laike pamaldų uži-
nuodijo gazu 20 žmonių, kurių še-

ši yra pavojingame padėjime, o
vietinis dvasiškis vargiai išliks
nuo mirties.

Prasidėjus pamaldoms visi pa-
juto gazo smarvę; tada dvasiškis
su žiburiu ėjo sklepan, bet, jam
tėnai nužengus, kilo eksplozija,
o u kurios dikčiai nukentėjo
maldnamis ir pats dvasiškis; lai-
mė dar, kad eksplozija buvo ne-
smarki.

„Laimės“ kraštas. Brazilijos
gyventojų skaitlius, padėkavojant
asčiai imigracijai, paskutiniiais
metais smarkiai pradėjo eiti aug-
štyn; žmonės, mat, ir tėnai va-
žiuoja laimės'sau jieskoti. 1910
m. Brazilijon pribuvo 85,000 imi-
grantų, 1911 m. — 136,000 im.,
o 1912 m. — net virš 200,000 im.

Moterių teisės. St. Pol Min.
Valstijos legislatūra priėmė bilių
kaslink referendumo klausime
apie suteikimą moterims lygių
teisių.

Nelaimė maldnamyj. St. Louis.
Laikant pamaldas prie numirėlio
viename metodistų maldnamyje,
nugriuvo sklepan grindje, o kar-
tu nupuolė kelios dešimtys žmo-
nių; dešimtis žmonių sužeista.

Iš Suv. Valstijų į Kanadą. 1912
m. iš Suv. Valstijų persikraustė
į vakarinę Kanadą apie 200,000
žmonių, ant 70,000 daugiau, ne-
gu 1911 m. Kanadon traukia
žmones geras javų užderėjimas.

Angliakasių kova. W. Virginia.
Angliakasyklų rajonas vis dar
karės stovyje. 25 mylios tolumo
nuo Charlston'o šiose dienose iš-
tiko kruvinas susirėmimas darbi-
ninkų-streikierių su milicija.

Minia streikierių, pribuvusi į
Charlston'ą mėgino užimti vals-
tijos rūmą, kur renkasi legislatū-
ros nariai. Pribuvusi didžiam
skaitliuje policija palkomis ir re-
volveriais prašalino darbininkus.
Liko suareštuota keletas darbinin-
kų vadų; visi suimtieji bus teisia-
mi karės teismu. Nuolat daromos
pas darbininkus kratos — jiesko-
ma ginklų; labai daug yra su-
areštuotų. Karės teismas tur per-
žiūrėti virš 150 bylų.

Valstijos senatas paskyrė
\$240,000 užlaikymui milicijos.
Angliakasyklų savininkai yra už-
ganėdinti, kad jie taip įerzino dar-
bininkus, ir jie pasifiki užbaigti
streiką savo naudai su pagalba
milicijos. Tai, mat kokis darbi-
ninkų padėjimas šitoje laisvės ša-
lyje!

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.
Paskutiniu laiku, kaip visiems
jau žinoma, siaučia čia visų rūb-
sivių streikas — nežinia, kada
jis užsibaigs.

Sv. Petro ir Povilo draugystės
vasario 2. parengė vakarėlį, kuris
gana gerai nusisekė. Žmonių ne-
buvo per daug, nes oras buvo šal-
tas, bet ir tie, kurie buvo (sar-
mata net sakyti apie mūs lietu-
vius), nemokėjo gražiai apsieiti.
Žinoma, dikčiai prigulėjo netiku-
si tvarka ir nuo prižiūrėtojų, nes-
tie nenumalšino vaikus, kurie
lakstė aplink visą salę. Kažin
kada mūs broliai susipras. Sv.
Cicelijos chorą sudainavo porą
dainelių, kurios gana gerai skam-
bėjo — „Pagrįžta piemenėlė ir
„Eikim sesės“. Buvo pora so-
listų, kuriuodu taipgi gerai dai-
navo. Vyrų chorą sudainavo
„Saulė teka“. Potam buvo su-
lošta komedijėlė — „Be šulo“.
Lošime dalyvavo šios ypatos:

Jurgis — A. Širvinskas; Marš, jo
žmona — K. Dubiekiūtė; Sofi-
ja, našlė — L. Jančaičiūtė; Anta-
nas Burbulis — A. Šlapelis; Tar-
naitė — U. Stučkūtė. Visi lošė
jai gan gerai atliko savo rolas.
Buvo dar atlikta monologas
komedija „Žydas ir Dzūkas“. Žy-
do rolę labai gerai atliko S. Pla-
takis. Galop kalbėjo p. Petraitis.

Pereitį savaitę lankė čia misi-
ją tėvas Kapucinas — tai cicilikai
gavo tiek ir tiek pipirų.

Oras pas mus šaltas ir sniego
dikčiai — tikra žiema prasidėjo.

L. J.

NEWARK, N. J.

Vasario 8. Plikaičio svetainėje
buvo rodomi krutomieji paveik-
lai. Žmonių prisirinko labai
daug, nes buvo garsinta, kad bus
rodomi paveikslai apie „Titanic-
e'o“ nusunkimą, ir daugelis
troško pamatyti tą bausų atsiti-
kimą.

Vienok apie „Titanic'ą“ pa-
veikslų nerodė; žmonės pradėjo
nerimauti; tada p. P. pranešė,
kad šį vakarą negalima rodyti rei-
kalaujamas paveikslus ir kartų
pridūrė, kad plėtesnes žinias apie
tai suteiks p. R.

Žmonės pradėjo balsiai šaukti,
mušti kojomis į grindis — pasi-
darė formališka betvarkė; visi
reikalavo atgal savo dešimtukas,
nes jiems hesuteikiama tas, kas
buvo pagarsinta ir kuom pasiti-
kėdami jie ėjo žiūrėti paveikslų.

P-nas R. paaiškino, kad New
Yorko valdžia uždraudusi rodyti
„Titanic'o“ skendimo paveikslus;
tą ji padariusi delto, kad jais su-
traukiamos minios žmonių, o pa-
tįs paveikslai neturį jokios reali-
škos papėdės ir esą gryna fantazi-
ja; galop p. R. pridūrė, kad jei šį
vakarą būtų rodomi paveikslai
apie „T.“, o tą sužinotų valdžia,
tai visi svetainėje esantieji turė-
tų sėdėti po 6 mėnesius kalėjime
už lauzymą valdžios prisakymų.

Bet stebėtinas dalykas — juk
apie tokį valdžios uždraudimą,
jei jis išties yra, rengėjai vakaro
žinojo pirmiau, tai kam reikėjo
garsinti uždraustus rodyti daly-
kus? Arba jei pirmiau apie tai
nežinojo, tai kodėl nepranešė ei-
nant žmonėms ant vakaro ir per-
kant bilietus? Čia aišku, kad
rengėjai norėjo pritraukti dau-
giau publikos ir pasinaudojo tuš-
čia reklama; tokį pasielgimą ga-
lima pavadinti savo rūšies apga-
vyste ir suviliojimu žmonių; visa
kalė šitame atvejyje puola ant
vakaro rengėjų pp. L. ir P., nors
paskui p. L. persiprašė prieš pu-
bliką, kad tokis apgarsinimas pa-
duotas iš nežinojimo. Vienok
publika visad privalo kritiškiau
atsinešti į visokios rūšies apgarsi-
nimus, o rengėjams visokių vaka-
rų vertėtų pasirūpinti suteikti
tą, kas pranešama pagarsinimuo-
se, nes, priešingai, pasirodo tik
žmonių suvedžiojimas.

Ten Buves.

NEWARK, N. J.

Vieną nedėlios dieną dar berže-
lio mėnesyje, 1912 m., kun. V.
Staknevičė, Sv. Traicės parapijos
klebonas, pasakė griaudingą pa-
mokslą atsiveikindamas su para-
pionais; jis pranešė, kad važnuo-
siaš ant vakacijų, nes gavęs lei-
dimą nuo vyskupo ant 3 mėnesių.
Maldingi žmonės apgailėjo savo
guodojamo kuningo, kad anas ap-
leidžia juos ant nekuriu laiko.

Praslinko 3, 6 mėn. ir daugiau,
o jų jų mylimas klebonas nebe-
sugrįžta. Parapijonai pradėjo ne-
rimaut — kas galėjo su juom at-
sitikti? Galop nekurius bažnyti-
nės draugystės nutarė kreipties su
užklausimu apie dingusį kleboną

Darbai eina gerai; bet šiaip naujiems darbas yra sunku gauti. Kaip atsilis, tai daug mažų farmierių išeis ant ūkių dirbti, o tada ir dirbtuvėse reikalaus daugiau darbininkų.

Iki Grabnyčių buvo šilta, bet dabar atšalo; pusėtinai yra sniego, net su rogėmis važinėja.

Lietuvos Sūnų draugija apie 20. vasario perkels mingus laikyti į naują svetainę, kuri jau baigiamą statyti.

Lietuvos Sūnų draugija tikrai 3 metai kaip gyvuoja, o jau turi 230 sąnarių, apie \$4,000.00 turto; 1913 m. išrinkti nauji viršinininkai; prez. V. Liungas, jo pagalbininkas — P. Kaušius; sekretoriai — J. Besasparas ir A. Jasaitis; išdin. — Iz. Jankauskas ir išdo globėjais — M. Grigas ir J. Kaušius. Namų budavojimo komitetan: J. G. Draugelis, Garnupis, J. Kumpelys, K. Pašuota ir J. Stankus. Garnupis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Mūsų lietuviai parapijonis nupirko kuningui kleboniją. Kuomet rinko pinigų, tai sakė, kad tas namas prigulęs parapijai; bet, kada nupirko namą, tai kuningas su kitais savo šalininkais užrašė jį ant vyskupo vardo, dėlko daugelis pradėjo murmeti, pamatę tokią neteisębę. Vas. 2 d. kun. Gervickas bažnyčioje paaiškino žmonėms, del kokios priežasties jis taip padarė. Mat, trūko dar pinigų, tai reikėjo pajmti iš bankos. Kitaip negalėjo gaut paskolinti, kaip tik per vyskupą, tai delto taip ir padaryta. „Kokie jūs neįmanėliai, — kalbėjo kuningas, — net man juokas, kad jūs nesuprantat dalyko; juk čia vyskupas prie parapijos nieko materiališkaai neturi, tik dvasiškai“.

Vienas vaikas nunešė tris dolerius užmokėt už bažnyčios sėdyne; bažn. sekretorius to mokesnio nepriėmė, nes kuningas išakė, kad kas norės užimokėt už sėdyne, tai pirma turi duot ant namo šešis dolerius. Vaikas reikalaujamų pinigų nemokėjo. Po kelių dienų šis vaikas išvažiavo kitan miestan. Susio 26 d. kun. J. Gervickas apšaukė tą vaikina bažnyčioje, pridurdamas, kad daug yra parapijot jaunikičių, kurie apgauna bažnyčią, ką ir padarė vienas vaikas. Tai kame kuningelis surado apgavystę ir net viešai apie tą pagarsino. Bijūnėlis.

PORTLAND, OREGON.

Vasario 9. Dany Hall atsibuvo Lietuvių Laisvės Klubo narių susirinkimas; jame dalyvavo apie 30 vyrų ir 6 moteris.

Tarpe visų susirinkusių jautėsi kokis tai nepaprastas draugiškumas ir vienybė. Jie, matyt, čion susirinko, kad išreikšti savo nuomonės ir padaryti reikalingus nutarimus. Susirinkimas atsibuvo del pakėlimo seno Klubo.

Buvo, tarp ko kito, kalbėta apie sutvėrimą lietuviškos parapijos, apie parkvietimą lietuvių kuningo, nes, priešingai, žmonės yra priversti su dvasiškais reikalais kreiptis pas svetimtaučių kuningus.

Aš nurodinėjau, kad lietuviškas kuningas čia visai nėra reikalingas, kad gilma ir be jo apsieiti, o iš nekurių atžvilgių jis būt net kenksmingas, nes tuoj lietuviai išsiskirstytų į dvi šaki — bedievių ir dievotų, o čia vėl nesutikimai, pravardžiamai ir tt.

T. Kaspalet.

LOS ANGELES, CAL.

Vienok didelis oro skirtumas įvairiose Suv. Valstijų dalyse — taip rytinėj dalyj dabar, kaip

praneša laikraščiai, siaučia šalčiai, sniegas, o pas mus neapsakomas gražums: viskas nuo užklupusio šalčio jau pasitaiso, oras dabar visai šiltas, medžiai jau pradėjo žydėti, nors kiek buvę

šalčiai ir pagadino žiedus, bet dabar vėl viskas atgijo; visokios gelės taipgi žydi kuopuikiausiai. Gražus, vienok, dabar pas mus laikas... M. Minkus.

„Vienybės Lietuvninkų“ byla su Bagočium.

Tąsa. (Iš „Lietuvos“.)

Vasario 10 d., 1913, 2 val. po pietų pradėta vėl tardyti byla. Kaip ir 8 d., subatoje, šiandien klausinėta vienas tik p. Bagočius. Daugiausia atidžios atkreipta į taip vadinamąjį religijos klausimą.

„Vienybės Lietuvninkų“ advokatai užklausus, ar Bagočius atlieka katalikų bažnyčios apeigas, jis atsakė, kad nuo šešių metų jau nebeina išpažinties, o bažnyčias dažnai lankas, ir tai netik katalikiškas, bet ir kitų tikėjimų.

Kl.: — Dėlko tamsta neatlieka katalikų bažnyčios apeigų? Ats.: — Katalikų kuningai labai išnaudoja savo žmones. Jie ima po \$6.00 už ausinę (išpažinti, confession), po \$25.00 už šliubą, po \$10.00 ir iki \$25.00 už pakasynas. Prieš tai aš visada karštai protestavau ir protestuoju.

Iš šitokio aiškinimo matosi, kad B. visviena yra dvasioje katalikas: jis šalinasi nuo katalikų bažnyčios ne dėlė jos dogmų, bet tikrai dėl to, kad kuningai ima už savo patarnavimus daugiau, negu, pagal B. nuomonę, reikėtų imti.

„V. L.“ advokatas klausia: Kl.: — Ar Westchesterio pavieto teisme, spalį mėnesyje 1904 metų, tamsta liudijai, kad esi sąnariu Pirmos Liuteronų Presbyterijonų Bažnyčios (First Lutheran Presbyterian Church)?

Ats.: — Taip. Kl.: — Ar liudijai, kad iki tam laikui jokios kitos bažnyčios nepažinai?

Ats.: — Taip. Kl.: — Ar tame pat teisme tamsta liudijai, kad matei sužeistą L. Ubartienę?

Ats.: — Taip. Kl.: — Ar tamsta liudijai, kad po tam buvai užėjęs pas minėtą Ubartienę ir jos namus ir matei ją sergant nuo sužeidimo traukinių kolizijoj?

Ats.: — Taip. Kl.: — O 1906 metuose ar tamsta sakei New Yorko pavieto teisme, Baltimore & Ohio geležinkelio byloje prieš Baltrų Yankaus, kad minėtoju traukiniu nevažiavai ir tos moters L. Ubartienės nematei?

Ats.: — Taip, sakiau. Kl.: — Šiame pat teisme tamsta sakei, kad tamsta mokini lietuvius vakarinėje presbyterijonų mokykloje, ar tai tiesa?

Ats.: — Taip, tiesa. Kl.: — Taip-gi ar tiesa, kad sakei, jog tamsta užlaiko ir mokslan leidžia presbyterijonai?

Ats.: — Taip, tiesa. Kl.: — Ar tamsta pažįsti šitą kningelę? (Čia „V. L.“ advokatas parodo presbyterijonų išleista Bagočiaus išverstą kningelę „Tikras Krikščionis“. Kningutėje ant kiekvieno puslapio yra daugybė etymologijos ir sintaksės klaidų, kurios yra pataisytos raudonu rašalu pagal dabar bendrai priimtą mūsų rašybą; patę teisėjas pastebėjo, kad ant kiekvieno puslapio yra keli šimtai paklaidų.)

Ats.: — Taip, pažįstu. Tai mano versta kningutė lietuvių kalbon.

Kl.: — Dėlko čia taip daug klaidų?

Ats.: — Aš tiktai išverčiau; korektų neteko man skaityti. Antra puse vertus, lietuviai neturi savo rašyboje vienodumo, kiekvienas rašo, taip, kaip jam patinka. Lietuviai ir gramatikos neturi (!).

Kl.: — Kiek yra lietuvių kalboje laikų? (Užklaustasis gana ilgai mislija.)

Ats.: — Tris: dabartinis, praeitasis ir busimasis.

Kl.: — Apie ką rašoma toje kningutėje? Ats.: — Apie krikščionybę, kaip parodo antgalvis.

Kl.: — Ar kalbama čie apie presbyterijonų bažnyčią?

Ats.: — Apie presbyterijonus čia nėra nė žodžio pasakyta. (Kningutėje ištisai kalbama apie rymo-katalikų bažnyčios hierarchiją ir apie tai, kad tokiais pamatais, kaip katalikų bažnyčioje, paremta religijinė organizacija yra klaidinga; kad patys žmogus yra tarpininkas tarp Dievo ir savo dušios, kad kiekvienas gali sau aiškintis šventrašty pagal savo geriausį supratimą ir svaikę protą.)

Kl.: — Ar tamsta 14 d. vasario 1906 metų New Yorko pavieto teisme liudijai, jog visas liudijimas prieš Baltirome & Ohio geležinkelį L. Ubartienės byloje buvo neteisingas?

Ats.: — Taip, liudijau.

Kl.: — Ar teisybė, kad tamsta buvo žadėta \$150.00, jei Ubarienės byla bus išlošta?

Ats.: — Taip buvo kalbėta ir aš taip supratau.

Ats.: — Ar tamsta neišdavei Baltrui Yankaus kokio rašto, kuriam žadėjai liudyti prieš geležinkelio kompaniją?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar esi tikras, kad ne?

Ats.: — Taip. (Po tulų kitų dar klausimų p. B. advokatas davė jam kelis klausimus sulig minėtos bylos:

Kl.: — Papasakok tamsta smulkiau, dėlko tamsta liudijai prieš kompaniją vienai, o paskui pirmininį liudijimą atšaukei?

Ats.: — Aš atvykau iš Rusijos budamas 18 metų amžiaus. Mano persitikrinimui sulig valdžios įstaičių ir kapitalistiškų kompanijų buvo visai ne tokie, kaip dabar: aš, atėjęs šion šalin iš Rosijos, kur priespauda ir persekiojimas, maniau gerai padarysiąs, jei pagelbėsiu biedinai moterei gauti keletą šimtų dol. iš kompanijos. Tas dalykas visai nesipriešino mano persitikrinimams, kokius aš tuokart turėjau. Paskui-gi, kada Pittsburghe susipažinau su rymo katalikų kuningū... ne, su katalikų kuningū Djelioniu, ir papasakojau jam apie savo liudijimus prieš kompaniją, tai jis man pasakė, jog tai yra labai negeras darbas, mano sąžinė niekad neturėsianti ramybės. Išklauseš jo ir persitikrinęs, jog ištikrųjų negerai padariau, neteisingsai liudydamas, nuėjau į Balt. & Ohio geležinkelio detektivų ofisą Pittsburghe ir pasakian, kame dalykas. Tokiu budu aš atitaisian klaidą, kurią buvau padaręs Westchester pavieto teisme...

Kl.: — Kitaip sakant, tamsta atitaisiai savo klaidą, kaip teisingas žmogus?

Ats.: — Taip. „V. L.“ advokatas klausia:

Kl.: — Eidamas pas detektivus Pittsburghe, ar tamsta nemanei, jog esi detektivų sekiojamas už tai, kad neteisingsai liudijai Ubartienės byloje prieš Balt. & Ohio geležinkelį?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar teisme, vasario 14, 1906, tamsta sakei, kad kun. Djelionis, tamstai iš kur tai sugrįžus namo, sakė, buk, tamstai nesant namie, buvo apsilankęs koks tai nepažįstamas žmogus ir klausinėjo apie tamstą. Tamsta-gi, manydamas, kad tai detektivio buta, tuojaus nuėjai į policijos stotį pasiteirauti; nesužinojęs tenai nieko, čiai į detektivų ofisą. Čia, bijodamas, kad jau jie turi žinias apie buvusį neteisingsai liudijimą (perjury) prieš kompaniją, papasakojai, kame dalykas. Ar tamsta taip liudijai minėtame teisme?

Ats.: — Gal ne visai tais žodžiais, bet sulig paties turinio — taip.

Kl.: — Kuris-gi liudijimas yra teisingas? Ar tas, kuriame tamstai sakei važiavęs traukiniu ir matęs sužeistą Ubartienę, ar kitas, kur tamsta sakei, kad nevažiavai traukiniu ir tos moters nematei?

Ats.: — Teisingas buvo antras liudijimas.

Sekančiai klausinėta sulig to, ko ir kaip mokino Bag. lietuvius vakarinėje mokyklose.

Kl.: — Ko tamsta mokina lietuvius vakarinėje mokykloje Pittsburghe?

Ats.: — Skaityti, rašyti, kartais, sykį į du mėnesiu, perskaitydavau jiems kelis sakinius iš Biblijos ir, remdamasis ja, mokinau žmones, abelnai imant, morališkumo.

Kl.: — Ar tamsta neskelbei presbyterijonų bažnyčios dogmų?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar tamsta pozavai kaip visuomenės veikėjas (as a public man)?

Ats.: — Aš pats nepozavau, tačiau mane tokiu laiko.

(Vėl Bagočiaus advokatas klausia): Kl.: — Aiškindamas Bibliją, ar tamsta nekritikavai katalikų tikėjimo?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Kokią tamsta Bibliją skaitėi žmonėms?

Ats.: — Berlino Bibliškos Draugijos išleidimą.

Kl.: — Ar tai nėra presbyterijonų kongregacijos išleidimas?

Ats.: — Ne, tai Bibliškos Draugijos išleidimas. Vienintelis, kokį lietuviai turėjo ir turi.

Kl.: — Ar tikrai vienintelis?

Ats.: — Tikriausia. Lietuviai neturėjo ir neturi kitokio išleidimo.

Kl.: — Ar tą pačią Bibliją ir rymo-katalikai vartoja?

Ats.: — Taip, tą pačią, nes, kaip sakiau, lietuviai neturi kitokios Biblijos.

Kl.: — Tai yra ta pati Biblija, kurią lietuviai rymo-katalikai ir į bažnyčią su savim nešasi ir bažnyčioje vartoja?

Ats.: — Taip, lietuviai rymo-katalikai tą pačią bibliją ir bažnyčioje vartoja. Žinoma-gi yra, kad katalikams uždrausta vartoti kitoki Biblija, kaip tik vertimas pagal Vulgatą ir su Rymo-katalikų bažnyčios vyriausybės aprobatu ir pritaikintu prie Sventraščio komentaru. Ir tai tokios Biblijos vartojimui geras katalikas turi gauti specialią savo dvasiško pavelijimą. Be to neteisębę yra, kad lietuviai neturėjo ir neturi savo kalba išleisto

Sventraščio. Nerokuojuant kelių išleidimų Vyskupo Arnulpo Giedraičio versto Naujojo Testamento (1806, 1816 m.) Biblija lietuvių kalba buvo daug sykų leista, tai liuteronų, tai kalvinų vertimuose, ir tvirtinti teisme, po prisieka, kad Berlino leidinys yra tai vienintelis (only one), kokį lietuviai kada yra turėję ir turi — tai jau daugiau, negu kalbėjimas apie tai, ko nežinoma.

Paskui „V. L.“ advokatas rodo Bagočiui fotografiją jo laiško, rašyto 1906 ar 1907 metais į J. O. Širvydą; laiške sakoma, kad Bagočius dirbęs spėstuvėje, drauge su tuo mokinis, už mokslą užmoką presbyterijonai; toliaus sakoma, kad, pabaigus akademią, jis reikalaušias, kad presbyterijonai leistų jį į gerą universitetą, o jei neleisai, tai busianti tinkama programa su jais persiskirti. Porą sykų pabrėžiama laiške, kad jis (B.), nors tarnaujęs presbyterijonams, mokinas jų mokykloje, tačiau dvasioje esąs karščiausias socialistas-revoliucionierius ir kiekvieno savo žingsniu, daromu visuomenės dirvoje, rupinsis rengti kelią sociališkaai revoliucijai. Tą vietą advokatas duoda pačiam B. verstui, o abu advokatai ir teisėjas tēnija, ar teismui pridutotasis „V. L.“ advokato vertimas yra teisingas. Vertimas sutinka. Paaiškėjus, kad laiške kalbama apie save tokiuje prasmėje, kad išteisinti savo prigulėjimą prie presbyterijonų bažnyčios, ty. parduviną savo išitikrinimų, ir patėmijus, kad pasakya, jog ir „mums“ galima panaudoti tokie įrankiai, kaip „tam tikras švarkas“, jei „mūsų priešai“ įvairių įrankių griebiasi tamsinti žmones. „V. L.“ advokatas suprato, buk po žodžiais „priešai“ B—ius mini presbyterijonus; Bagočiaus advokatas skubiai liepia įrašyti tai teismo protokolan.

Rodoma laiškas, rašytas Žemantaukniui; laiške sakoma, kad „dabartinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje stovis reikalauja, idant jo reikalus vestų žmogus su švartiomis rankomis“, o kadangi Bag. turis „tąsynes“ su Bureau of Naturalization, ir del tos priežasties negalįs pasirašyti ant Susivienijimo dokumentų ir čarterių, tad turėsiąs prezidento vietą pavesti vice-prezidentui p. Tareilai.

Kl.: — Ką reiškia tas laiškas?

Ats.: — Aš klausiau Sus. Sekretoriaus patarimo, kas man daryti, nesa tulų draugų pats ir kiti mano draugai buvom įskūsti Naturalizacijos biurni ukėsystės popierių klausime.

Kl.: — Ar tamsta turėjai pirmašias popieras išsiėmęs ant kelių vardų?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar tikrai ne?

Ats.: — Tikrai ne.

Kl.: — Ką reiškia žodžiai „dabar esmi po biela“?

Ats.: — Tai pasakya toje prasmėje, kad turiu butinai stoti teisman.

Kl.: — Ar nebuvai suareštuotas?

Ats.: — Ne.

Neminint čielos eilės kitų klausimų panašioje prasmėje, prie pabaigos špaminėsiu tik svarbesniusius įspūdžius iš šios dienos posėdžio.

Tardymas pertraukta 4:30 pavakariasis ir tolimesnis bylos posėdis etidėtas iki 18 d. vasario mėnesio. Bagočiaus advokatas, pasitaręs su juom, kreipėsi į teisėją, kad bylą šiandien pat užbaigti. Teisėjas, — jis nesykį laike tardymų pratardavo vėnā kitą juokingą žodį, kąs labai įvairino teismo posėdį, — pasakė, kad jam miela bus išgirsti „V. L.“ liudi-

ninkus, kurie sekantin posėdin atvyks iš Pensylvanijos, kad prirodyti Bagočiaus prigulmingumą prie presbyterijonų bažnyčios. Teisėjas maždaug šitaip išsireiškė:

— Aš ir dabar jau turiu savo opiniją apie jį, kaip apie žmogų, ty. apie jo budą (general character), o kada išgirsiu iš Pensylvanijos liudininką liudijant, tai tuokart tikrai jau žinosiu, ką apie šį dalyką ir skundžia mislyti.

Po formaliskam tardymui, bet teismui dar neišsiskirsčius, „V. L.“ advokatas parodė Bagočiui jo paties laišką (rašytą ant rašomosios mašinėlės), su kuriuo jis siuntė į redakcijas savo straipinį „Ir Bagočiaus žodis“; tas laiškas buvo adresuotas į „Vienybę Lietuvninkų“. Teisėjas paklausė: — Ar tamsta siuntei tokį laišką?

— Ne, aš nesučiūčiau... Tai mano sekretorius.

— O ar čia tamstos pasirašyta?

— Taip, tai mano rankos parašas.

— Na, tai to ir užtenka! — užbaigė teisėjas.

Pirmą dieną tardymų, tai yra 8 d. vasario, su Bagočium teisme buvo keletas vietinių lietuvių, kurie, kaip tulų buvo menama, butų statomi liudininkais Bagočiaus pusės; tarp jų buvo A. Herman-Purvis, A. Stanelis, Vaičieliūnas ir kt. Šiame posėdyje liudininkų nebuvo nei vieno. Publikoje buvo gana daug žinomų brooklyniečių ir newyorkiečių, iš kurių pažymėtini: V. Jankauskas, P. Mikolainis, A. B. Strimaitis, V. K. Račkas, J. O. Širvydas, A. Martus, P. Grigaitis, P. Čiurlionis, A. Ramanauskas ir kt. (T. b.)

AMERIKOS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ KONGRESAS.

Isteigtoji 1906 m. Amerikos Rymo Katalikų Federacija nėra surusi. Jinai tebegyvuoja ir tebe-turi kasoje \$466.15. Jei pastarais metais jinai nerodė gyvybės ženklų, tai greičiausiai delto, kad nebuvo ką veikt. Bet tuo tarpu atsirado naujų reikalų, gimė naujų rūpesčių. Mokyklos, jaunimo organizavimas, katalikiškų pašal-pinių draugijų suvienijimas, blaivybės platinimas, santykiai su kitomis partijomis, kova su taip vadinamu „nepriklausomuoju“ judėjimu, katalikiškos spaudos palaikymas, pratinimas lietuvių prie visuomenės gyvenimo ir tt. ir tt. — vis tai reikalai, kuriuos tegalima aptarti tikrai viename dideliame visų Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų suvažiavime. Paskutiniu laiku šitokio suvažiavimo reikalauja Amerikos lietuvių katalikų visuomenė vis garsiau ir garsiau. Suvažiavimo vieta nutarta Pittsburgas.

Todel, klausydami visuomenės balso ir susizinoję su pittsburgiečiais, mes, žemiau pasirašusi Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos Valdyba, šaukiame Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą į Pittsburgą, birželio 25 ir 26 dd. 1913 m.

Kaip ir pirmaisiais sykais, teisės dalyvanti šitamė Kongrese turės kuningai, po tris atstovus nuo parapijų ir po vieną atstavą nuo organizacijų ir šiaip jau įstaidu (laikraščių ir tt.).

Kiekvienas delegatas privalo pristatyti paliūdijimą nuo savo klebono.

Su tikra pagarbe, A. L. R. K. Fed. Valdyba: Kun. Jos. J. Kauklis, prez., B. V. Valmoras, kasininkas, Kun. A. Kaupas, sekretorius.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS...

Staiga pasijuto prie Dabkaus pilekalo. Vienu akimirksniu sanvoka sugrįžo. Greitai nubėgo prie upės, susirado žvėjų valtį ir keliais šuoliais atsirado ant salos. Beklaidžiodamas po ją, užėjo ton pačion vieton, kurioje jo pribrendusi Marytės meilė prartyško gausiais pabučiavimais, kur jiedviejų jausmai nebylia priesaiką-sutartį tarp savęs padarė.

Nusišypojo tokiu skaudžiu šypojomos, tarsi vos gimusiąją meilės-laimės žvaigždutę nuosavia ranka neatsiektinon bedugnėn nustūmė; tarsi, nedavęs jaunos meilės žiedui visus lapelius praskleisti ir kvaptim-palaima paplūsti, pats suvoktinai nuskynė tą gėlę ir padovanėjo pirmutinajai laimei, kuri ją rytoj nešvariomis kojomis sutryps.

Atsisėdo ant kupsto ir pavadė aplinkui klaidžiomis akimis. Tyla ir romutis vandens zirzėjimas, žvaigždžių puošiamas, nevērė jo akies, neskleidė smagių jo vaidentuvės sparnų, bet kitados jaučiamos grožės stebūklais, slogino dvasią ir širdin skaudulio nuodus leido.

Akis pailso beribėse sutemose beklaidžiodamas; kūnas susmuko; dvasia tik raitės, kaip begalis žaltys, lyg tomis raitėnomis norėjo jį opjū-opjaušion vieton pataikinti ir, kaip netikusį, nudėti, nē pėdsakos iš jo būtybės dienų nepalikant.

Nuovargis parkirto jį ir jis nusviro nuo kupsto karklų pakrūmėn. Žvaigždės tik žūrėjo jo nuodėmingan veidan; tik vandno nešė jo kalčią platumin pasaulin; tik rasa, nuo karklų varvėdama, vėsinio inkaitusį kūną ir mazgojo-plovė nuodėnę, lyg nuplautinąją...

7.

Diena prabilo pauksčių balsais ir skaidriais saulės spinduliais. Atvėrusi, lyg atsilėjęs, per naktį žemės krūtinė laisvai, ritmingai alsavo skįstučiais, akimi vos-vos pastebimais, nuo upės kilančiais rūkais, kuriuos lengvu rausvumu nudažė pirmieji tekančios saulės spinduliai.

Nuo karklų varvančios rasos sušaldintas, pašoko Eimutis virpaš, dantis kalendamas. Plačiai atvėrė akis ir nustebo čia atsiradęs.

Bet vienu akimirksniu susiprato. Per miegus atsilėjęs mintis kaip matant susigraibė, žaibo greitumu pralėkė atsitikimų dėjas ir, yt gyvatės ingeltas, susmuko Eimutis savyje, vidujinio skausmo replėmis savo darbą pradėjęs.

Atsilėjęs mintis, lyg liguistas žmogus, pamažu pradėjo veikti. Rankos savaimi žarstė sausų karklų plonytį atidrėgusio smėlio sluogsnį. Galva nusviro, akis žūrėjo žarstomajin smėlin, bet nieko nematė.

Praėjusios nakties atsitikimai margu karavanu traukė pro vidujinį žvėgėsi. Tuo metu jo veidas perkūno greitumu mainėsi: — tai išblyksdavo, tai parausdavo, tai antakius sopulingai sutraukdavo, tai plačiai praplesdavo akis. Paskui, tam karavanui praslinkus, sąmonė jau nieko nestengė atsiminti. Kaž-kokia tuštuma, kaž-koksai būtybės tarpas kaž-kieno ranka išbrauktas iš gyvenimo, lyg po chloroformu būtų išgulėjęs: — buvo jis — bet jo, kaip sąmoningo sutvėrimo nebuvo.

Mintis, ilgai stengusis tą tuštybę užpildyti, turėjo perškoti per ją, kaip realiniai nebuvusią ir nebudėjusią. Ilgainiui, lyg pro tankius, tirštus rūkus, sąmonė pradeda skinties kelią suvoktinon būtybės erdvėn.

Jau užčiuoptinai pradeda justis, lyg ką matęs, lyg ką regėjęs ar sapnavęs būtų. Pro miegų uždangą, sąmonės pakeliama, matyti kaž-kokie reginiai, veikia kaž-kokie atsitikimai, ankštai-bendrą sąryšį tarp savės ir tarp pastarosios dienos atsitikimų turį.

Galva pamažu kyla, akis smenga tekančios ant horizonto saulės ritulin, po kūną, be nuolatinių virpėjimų, slankioja šalotos gyvatės, kol viršugalvio neatsiekia ir nepriverčia plaukų šaknų pajusti.

... Kristus... stovi surištomis rankomis, o budeliai muša jį... muša per veidą... iš vienos pusės... o jis atkreipja jiems antrąją... Jo akis tokios ramios, veidas tylus, tik ir čia ir ten ne šios žemės lit-

dėsio-pasigailėjimas, maldos žodžiai dangiškajin tėvan... už kankintojus savo, nes jie nežino, ką darą...

Didelės ašaros, viena už kitos, rieda per jo skruostus ir suvelia smėlį mažutin kamuoelėlin. Jis jų nejučia, savaimi teka jos: — jās pagimdė tolimasai, lyg iš sugriuvusios šventyklos atsikėlęs, kaž-kuomet ir kaž-kieno rankos nuverstas, sugriautas Kristus...

Kelias Jis jame be kančių, be gimdymo sopulių... Lūpos nešabžda maldos žodžių — jos jų nebeapamena... Iš giliausių dvasios pajautų versmių, lyg iš-po amžių dulkių sluogsnio, ašarų pavydale prisikėlė Tasai, Kurs artimo meilės mokino, Kursai net priešininke artimą skelbė...

Staiga jis pamatė tuos susivėlusius smėlio kamuoliukus, įpistinkiviniai pakėlė ranką prie akių ir, drėgnus skruostus užčiuopęs, gailiai nusišypojo.

— Po piet šaukštai, — tarė pats savin, nesuvokdamas, nesuprasdamas tų ašarų prasmės, jų reikšmės, jų tikrosios paėjimo priežasties.

Skaistusis Kristaus paveikslas, sąmonės suvoktinai neužgavęs, išsiskleidė rytinių rūkų tinklelyje, kaip gražus, stebuklingas matymas.

Drėgna vis labiau purtė kūną, plaukai tiesiog šiaušės. Atsistojo, tingiai, lyg nenorėdamas, ištiesė sustingusius sąnarius ir, vaitin išėdęs, nuplaukė prie pilekalo.

Dar kartą nusišypojo, matomai gegužinę prisiminęs, ir tyliais, lengvais žingsniais nuėjo keliu.

Išeinant iš miško, kuo nesudūrė su mitu Vlada.

— Zmogau! — sušuko tasai.

Eimutis stabterėjo, pažvelgė jin ramiomis akimis, bet nēvienu žodžiu neprasitarė.

— Kur tu buvai? — klausė Vladas.

Jis tik pečiais trukterėjo, lyg nieko pasakyti neturįs.

Vladas nušoko nuo arklio ir atsistojo ant tako priešais jo, pastebėjęs buvo, jog Eimutis nelabai nor su juo kalbėtis.

— Visą naktį tavęs jieškau, — aiškino Vladas. — Marytė stačiai iš proto eina, — pridūrė.

— Bereikalo, brolau! — atsakė Eimutis.

— Kas bereikalo?

— Bereikalo varginais ir gyvuli kankinai.

— Marytė viską man papasakojo tavęs sugrįžtant nesulaukus. Visi namai bu di ir laukia tavęs.

— Bereikalo... — kartojo Eimutis nu puolusiu, bet stebėtinai minkštu balsu.

— Na, sėskis ant arklio ir jok greičiau namo! — Visas šlapias, dar nusprogsi.

— Gerai būtų...

— Kraustykis balnan, — liepjančiu tonu tarė Vladas.

— Nereikia, aš pėsčias pareisiu. Jogk tu, — priešinos Eimutis.

— Link-gi, susimildamas, greičiau — skubino jį Vladas, prie arklio privedęs.

Pamažu užlipo balnan Eimutis, nē kilpų nesugavo kojomis — jis jų nē negaudė. Kaip Vladas užmovė, taip buvo gerai. Veiklusis to žmogaus būdas, dvasios suirutel užėjus, lyg kaž-kur dingęs buvo: — niekame neapsireiškė, niekame nesistengė savęs parodyti.

— Jogk greitai, dar pora varstų ligi namų.

— Suskubsiu ir žingine.

Vladas buvo pavaręs arklį, bet pastebėjo, kad nē arklys negali grėitai iš nuovargio bėgti, nē Eimutis neišsilaikys balne.

Ir taip tylėdamu abu, vienas raitas, kitas pėsčias šale, traukė ant namų.

Kada Eimutis inėjo trobon, pirmutinē sutiko jį Marytė, puolė stačiai prie tėvų ant jo krūtinės ir gailiomis džiaugsmo ašaromis prabilus, ketinusi buvo pradėti jį barti, kad taip ilgai negrįžo, kad neištesėjo savo žodžio, kad tiek nerimasčio ir kančių jai per tai suteikęs buvo, bet nēvienu žodžiu negalėjo pratarti.

Tėvai nustebusiomis akimis žūrėjo ton scenon, retkarčiais savin pažvelgdami ir lyg akimis apie tai kalbėdami ar tardamiesi, kas daryti.

(T. b.)

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!

Vertė

KAZYS PUIDA.

liomis lūpomis, nuo kurių varvėjo seilės. Pavaldiniai ir podraug džiaugdamiesi iš savo pavaldinystės prūsų šunjs buvo ištikimi — puikiausia priemone seimininkauti pelkėse.

Nors „orietis risakas“ buvo tiktai nuvarytas kareivių kuinas, tačiau užsiliko dar jame geros risios atminimai ir vežimėlis greitai dardėjo. Bet kelias buvo tris sykius daugiau, ne kad kai ponas Benediktas sakė, nors ir trumpino jį rūpestingai sumaniomis pasakomis. Vos valanda prieš saulėlaidį atvyko medėjai mineton vieton, išlipo iš vežimėlio, išsiėmė šautuvus iš makščių ir nuėjo pėsti retan beržynėlin, užstojanti iš tos pusės Šepetą. Beržynėlis augo ant sausokos žemės kupros lyg ant kokio volo apjuosdamas milžinišką Šepetą. Prieš amžius štiesų buvo tai ežero krantas, apaugusio šiandien beribe samanų bei smulkių krūmokšnių skranda.

Nesigailėjo Mikolas atvykęs čionai prieš naktį nes pirmą kartą teko pamatyti jam nuo augštesnės vietos to ploto samanytas. Istriži saulės spinduliai carsavo raudonai paprastai geltoną ir supelėjusių samanų, liguistų pušelių bei sukumpusių į krūmus, beržų vos gyvų iš balos negavių sulčių plotą. Dar kaž-kas aiškiai skelbė, mėlinai bei raudonai, kai išsiskitė milžiniškų polipų čiuopliai, arba dėmės ant kevalo vienos pusę žemės užgulusios bjaurybės — taai išsidraikiusių tarp krūmų uogų vandenynas. Tai išsidraikiusių tarp krūmų uogų vandenynas. Vietomis, arčiau krašto, saulės paaugusios augštesniais alksniais ir beržais drąsino įsileisti ton pelčių viešpatijon, skelbė dar galima būsią šiaip taip enai susigraibyti. Bet toliau, kur vos akis siekė, žinojo beribė tuštuma, siurpulus gaminanti. Ar gi jai veistųs kokie bjaurūs šliaužiai? Ar tenai nųkė žmonės sugrįžtų? —

Tuotarpu ponas Benediktas, mojuodamas iškelian ranka ant raisto beribės, skelbė ramiu medėjo alkniu:

— Ot ton pusėn, už dviejų, trijų varstų gilyn — pardvų karalystė. Nuvyksiva tenai rytoj, tiktai iš kitos vietos. Šiandien eiti raistan bateliuose ir to diomis puikiomis, kai tamstos, kelinėmis — nē matyti negalima! Bet mudu ir pakraštyje ką-nors pasiva.

Ir ištiesų, šunjs pildydami savo pareigas, iškėlė Červinų lizdą. Iš keturių šuvių krito tris, likę nuskrido neatsiektinan raistan. Paskatinti medėjai krėtė beržynėli, šlapdami šen bei ten kojas kai tik tiek žemiau nusileisdavo, nešaudydami rėksnių, nors kas valanda pakildavo tai iš-po vieno, tai iš-po kito šuns nosių; vos iš malonės bei išdidžiai stabeldavo ant tokio tenko pauksčio.

Cezaris įsileido tankianus beržynan ir dingo. Neklausė šaukimo ir negrįžo.

— Turbūt kietai užsikabino — atsiliepė Talmontas. — Ką-gi? eisiva? Tik jau saulė leidžiasi, o ligi Červinskio dar penki varstai klaidaus kelio.

Kol galvojo, iš beržyno tankumyno pasigirdo atkaklus, storas Cezario lojimas. — Talmontas sustojo, kai inkastas, paklausė valandėlę nubaldamas. — Ir atsiliepė užkimusiu šnabždesiu:

— Turbūt briedis? — Ne kas kito, tiktai briedis! — Ponas Rajeckis! kulkas į vamzdžius! tikriausia stambus žvėris...

Ir pasileido tekinas ant triukšmingo šuns lojimo. Siekė kišenėn, išėmė iš vamzdžių šratų šovinius, inkišo kitus ir bėgo lyg koksai malūnas audros nuo pamatų nukeltas. Rajeckis išpradžių bėgo paskui, bet susitūrėjo. Neturėjo šovinių su kulkomis, o kad ir būtų turėjęs, nebūtų galėjęs dėti šautuvan, kurio vamzdžiai gale susiaurinti buvo.

Tuotarpu tankiame beržyne, šale šuns balso, pasigirdo sunkus, lygus tupsėjimas ir šakų laužymas. Visas tas triukšmas tūlą valandėlę ėjo nematomas ant raisto, tik štai sumirgėjo, pasirodė, išlėkė aikštėn briedis-raguotis. Sužibo balta dėmė didelėje kaktoje, prieštvaninė struktūros, ir vilko išsidraikiusiais ragais dikčiai beržo šakų. Ant sausumos rodė šuva pavijęs briedį, bet kai pribėgo abu raistą, nepaprastas atsitiko dalykas: regimai sunkus gyvulus nērė minkštu raistu kai vieškeliu, kryžiuodamas sieksniuose žuoliuose paskutines kojas su pirmutinėmis, lengvas-gi šuva bėgo kas kartą sunkiau, nuklumpdavo baloje ir briedis paliko jį toli užpakalyje savęs.

Suzvimbė iš beržyno Talmonto kulka — briedis nē nekūptelėjo, nē nestabtelėjo. Dailusis žvėris nērė per raistą, istriži aištolindamas nuo medžių, lyg kad rodydamas savo risčią, su kuria jokio arklio — net risako risčia negali lygintis.

Talmontas sugrįžo Rajeckin visai atviron vieton.

— Ot prieponis! — šaukė karštinodamas —

kad būčiau šuns žiūrėjęs, kai tas pėdomis sekė, briedis mūsų būtų buvęs!

— Gal jam teko kokia kulka? — tarė Mikolas savimi netikėdamas.

— Neteko — atsakė nusiminęs ponas Benediktas — jei būtų gavęs, tuoj būtų pradėjęs zovada lėkti. Toks jau jo paprotis. — Ir kaip čia būtų jį nuvertęs? tris šimtai žingsnių!

— Tai kam tamsta šovei?

— Taip sau, del garbės, tokio tūzo nepridera be šūvio paleisti.

Lygioje ir žemais krūmokšniais paaugusioje erdvėje briedis, nors ir greitai bėgo, ilgai dar buvo matomas. Dingo tiktai jo kojos ir lyg būtų plaukęs per milžinišką raistą paskutiniuose saulės nusišypojuose, rudai mirgėdamas pro rudus krūmus — juo toliau — mažiau matomas — rausvas...

— Ot kad neria tokia bestija! — džiaugės ponas Benediktas — pūdų penkiolika, o kaktoje kokiu du pūdų vienos lopetose! O pamatysi tamsta, kai ten lengva eiti, kur jis neria sau, kai kokia voverė! Užstosi žmogus neatsargiai ant tos skrandos, ligi pažastų nustumki. Tiesa, jam gera: kanapos plačios, kai priekalas... O koks jis meistras mauti!

Palydėjo jį pasiilgusiomis akimis, kol matyti galėjo. Rajeckis gerėjos iš dailės atžvilgio, Talmontas daugiau iš gamtinio, bet abu, prigimtu medėju giliai atjautė tos neapimamos laukinės erdvės grožę bei galybę, kuri tyčiojos iš žmogaus viešpatavimo, ir sumanaus žvėries, kuris joje viešpatavo. Pasitenkinę reginio grožybe atleido likimui, kad nedavė jiedviem jo nušauti.

Cezaris grįžo nuvargęs, dumblinas, nusimimimu pavaldiningso akyse. Vokiečių vilžas nuginė žvėrį ir dar skalindamas! — Bet, kadangi pirmą kartą savo gyvenime susekė briedį, kad tuo nepaprastu atsitikimu galėjo užmiršti visą savo mokslą, nusi-dėjimas dovanota. Ir medėjai, gražiu medžioklės reginiu paglamonėti, turėjo šiai dienai pakaktinai. Sugrįžo vežiman ir Šepetos krantais pasiekė prieš naktį patogią Červinskio sodybą, prikiūtusią ant kalnelio.

Žymus tai buvo žmogus tas girininkas, o ypač pamią turėjo tarnystė. Kadangi Šepetos dalis priklausė valstijai, Červinkas buvo valdininkas ir todėl nešiojo kepurę žaliu apvadu, vadinasi dar-gi Červinskij. Bet podraug buvo atstovas keliolikos kitų aplinkinių gyventojų Šepetos rėžių savininkų, ir kaipo privatis girininkas vadinosi Červinskis. Pagaliaus kaipo savininkas žemės netolimame kaimė, drauge su visu kaimu turėjo kūro bei ganyklos servitūtą Šepetoje, naudojosi tomis tiesomis kaip Širvintas. Tris tuos kailius dėvėjo ir mainė labai lengvai dar-gi kuomet užeidavo tokia teisinė paminija, kad valdininkas Červinskij skirdavo servitutinę dalį valstiečiui Širvintui. Didžiausiu pamėgimu dėvėjo vidurinį — Červinskio kailį — ir jautėsi bajoras esąs.

Tokią puikią teisinai-ekonominę tvarką sutvėrė praamžinoji tradicija: Šepeta, nuo pasaulio pradžios nematuota ir nedalinta, prigulėjo visiems ir visiems jos užteko. Kas norėjo, pjo vė čia retą žolelę, kirtu liesą medį, uogavo nepabaigtinas uogas, o ypač medžiojo miriadus besiperiančių čia pauksčių. — Červinskis reikalavo tiktai vieno — kad panorėjęs pasinaudoti raisto turtais kreiptųsi jin ir gautų iš jo „razriešenie“. Valdė visų keturių Šepetos vėjų raktus ir saugojo juos.

Gyvai apsidžiaugė iš Talmonto apsilankymo, garsaus girininko ir iš Južintų pono, Mikolo Rajeckio, pažinimo. Mėgo žmogus praklinesnę draugiją. Priėmė juos kaipo gerus svečius; apie „razriešenie“ nē kalbos nebuvo; pats pasiūlė į vadovus po Šepetą, kurią gerai pažinojo; lygiai gerai žinojo pavojingąsias bei pauksčiais turtingąsias vietas.

Ponas Benediktas gerai pažinojo Červinskį ir jo silpnumus, naudojosi jais pasilinksmimui. Žinojo, jog girininkas, kuris kariūmenėje tarnavo ir pasaulio galą apėjo, nepaprastai jautrus buvo prie prietikių su „augštai stovinčiais“ žmonėmis. Nesigailėjo tad ponas Benediktas jam gubernatorių, generolų ir kunigaikščių, o Červinskis reginai nekvailas, savo skustu veidu ir kancelistos pastova, rijo tuos pašnekėsyje išdraikytus titulus naivu pamėgimu raukdamas ilgą nosį, lyg koksai tabokos mylėtojas, kai kad ją uosto.

— Kai aš praėjusią savaitę medžiojavu Biržų miškuose su gubernatoriumi, sako jis man: „nē metas dabar miške, aš dabar tetervinų bei pardvų pamedžiočiau, bet tik kad jų ligi kelių būtų.“ O aš jam sakau: tuomet reikia ponui gubernatoriui Šepeton. — Aš jį atveičiu tau, ponas Červinski, po sekmadienio.

Girininkas išsitiesė kareivikškai:

— Tai jau ponas man dvi dieni ankečiau raštelį atsiuok, jei malonė, jei nebūtų jokios žinios iš pačio Prevoschoditelstva. Liepčiau lieptus baloje nē mesti. Būčiau tai ir ponams padaręs, bet nežinojau ar atvažiuosite.

(T. b.)

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

Iš skaitymo psichologijos žinoma, kaip daug ir kaip giliai veikia skaitymas ne vien į suaugusius, bet ypač į vaikus. Iš prigimties prie dailės, kūdikišku protu įsivaizdintinas, linkęs, vaiko protas per visą laiką jiesko reginių, kurie jo estetinis supratimas bei nuėjutimas pratartų ir snūduriuojančias dvasines jėgas jame sužadintų. Dailu juk tai, kas suteikia tam tikrą psichinio pasitenkinimo ryšį, ir visų pirmausia, daili jėga įvairiausiose savo apsi-reiškimuose. Prisiminę Byroną, suprasime kodėl galingieji jo tipai taip smarkiai traukė savin ir gamino norą būti bent į juos panašiais. Todel jo veikala savo metu sutvėrė visą sriovę kaip raštijoje, taip ir visuomenėje ir ta sriovė minima ligi šiandien raštijos istorijoje kapo baironizmo periodas.

Laukti kol vaikas pats rūpinis patenkinti snūduriuojančias jėgas, kol jis pats stengsis atsiliepti į turtingo savo vidurinio pasaulio pareikalavimus, visviena kaip ir nieko nedaryti, kaip jo teisoti reikalavimai trukdyti. Auklėtojai bei tėvai privalo atidžiai sekti visus vaikų vidurinio pasaulio apsi-reiškimus ir savu laiku juos patenkinti, kad pats vaikas nebūtų priverstas atsakos iškilusioms paklausoms jieskoti ir mintimi klaidžioti.

Tinkamai sutvarkytas vaikų naminis skaitymas žymiai palengvintų sunkų vaikų auklėjimo uždavinį tėvams. Ir tokin vaikų skaityman reikia nustatyti teisinga pažiūra. Juk aišku, kad kokių tikslų nesiektų žodinis dailės tvarinys, priemonė tiems tikslams atsiekti tegali būti — išsukti skaitytojuje paveikslus, įsivaizdinimus, supratimus, prietikus tarp šių pastarųjų ir, galų-gale, emocijas. Paprastai manoma, kad ir tydomis, kad dailės tvarinio skaitymas baigiasi estetinio efekto įngijimu. Faktiškai gi tasai efektas nėra vienintelė skaitymo pasekmė: — ne tik tai galimas, bet neišvengtinis, skaitymą lydintis pasekmės, ir šių pastarųjų reikšmė dažnai būna nesulyginamai svaresnė už efekto pasekmes.

Rimtai skaityman atsinešant galima juo papildyti tie žymūs neprietekliai, kurie iš mokyimo bei auklėjimo šiandieninės sistemos iškyla. Tautiniai-patriotinio auklėjimo tikslams atsiekti būtinai reikia vaikų gimtųjų rašytojų veikalais auklėti, reikia pagaminti išista tautos rašytojų biblioteka vaikams pritaikinta. Su visomis tautinėmis būdo ypatybėmis vaikai turi susipažinti išmažens, kad tosios ypatybės savaimi ineitų jų dvasion be jokių persilažymų, kad tuo būdu, prigimties keliu, būtų auklenama vaikuose tautinė frizionomija.

Ir ne vien tautinio auklėjimo tikslais reikia pasirūpinti naminiu vaikų skaitymu. Rimti auklėjimo principai reikalauja, kad priaugęs žmogus būtų vispusiškai išlavintas, kad jis iš mažens ingytų inprotį viską savo manymų bei supratimų kriteriumi mastuoti bei nusverti. Per skaitymą rimtai bei pedagoginiai sutvarkytą, išsidirbs kritiškumas, kurio mūsų dienomis taip trūksta. Iš pedagoginiai išauklentos jaunuomenės galima susilaukti rimtų darbininkų, nes jie išmažens bus rimtą pradinio gyvenimo mokyklą praėjė. Jauna siela tai trapus augmenelis, kuris atsargiai ir tinkamai ne tik auginti, bet ir auklenti reikia.

3.

Rimtai bei nuosekliai sutvarkytas vaikų skaitymas žymiai atsiliepia ant viso vaikų mokykos. Juk tikras mokykos ne tame, kaip jau buvo minėta, kad kuodaugiausia žinių ingijus. Galima juk daugybės visokių dalykų žinoti, bet nežiūrint to galima būti neapvisu žmogui. Galima perskaityti šimtai knigu, bet ne ant nago juodumo iš to nepragudrėti. Viskas priklauso nuo to, kaip tos žinios inimos, kaip perdirtos, kaip jos tarp savės sutvarkė ir kaip po jų intekmės keičias ir tverias asmuo, atsimaino visas žmogus ir jo atsinešimas į aplinkinį gyvenimą. Žinios, kad ir turtingiausios, taip atmainingai žmogun neveikiančios, nesuteikiančios energijos bei gyvumo valiai ir jausmams — nereikalingos, nes tai dvasinis nuomaris. Vertenybė turi ne tas, kas mirtingo, bet kas gyvo, kas augštesniešiams gyvenimo tikslams tarnauja.

Galima plačiausioje žinybų srityje dirbti ir atsidėjus dirbti ir prie viso to mažai naudos galima atnešti ir tai per nemokėjimą sukoncestruoti jėgų ant ko-nors vieno ir per neužtektinai intensivų jų lavinimą. Iš kitos pusės, galima, kad ir vienoje kokyje šakojė dirbant, taip išlavinti ir išmikliinti visos dvasinės jėgos, pastabos, žvalumas, jautrumas ir drauge su tuo išdirbti sąvoką „viskam, kad net nauju darbu užsiėmus lengva bus jame susigrabyti.“

(T. b.)

Vai, tu, strazdeli, mano paukštuži,
kodėl tu giedi taip griaudžiai?
Ką man tu lemi, ką man tu sakai,
ką man tu turi taip skaudžiai!

Zinau — sesulė mano pražuvo,
smėlis jai akis užklojo
ir šaltas vėjas jos meilias geles
jau po laukus išnešiojo...

Vai, kaip man skaudu! Širdis nerimsta...
Perstok, strazdeli, giedojęs!
Ir taip jau spaudžia mane likimas —
žinai, aš vargšas artojas...

Zigmas Gaidamavičius.

Vėjužėlis smarkiai pučia,
vėjužėlis kaukia,
o jaunoji merguzelė
manęs, berno, laukia;

laukia, sėdi ji pas langą
gailiai ašaroja;
žiūri, žiūri į kelelį —
niekas juo nejoja...

Nežinau, vai, kas daryti,
kaip pas ją man lėkti:
ji taip toli, vai, taip toli —
n galiu pasiekti...

Vėjužėlis smarkiai pučia,
vėjužėlis kaukia...
E, aš josiu pas ją josiu,
nors ir audra lauke!

Zigmas Gaidamavičius.

„RYGOS NOUJENOMS“

„Rygos Naujienos“ — geros ir blogos —
Delko jūs lankot vargšų pastoges?
Juk geriaus būtų lankyt salionus,
Gulint ant šilko, regėti ponus...

Šiandieną turėčiau jums kankina;
Peikia, koloja, — kaip katras žino...
Kam jūs su vargšais meiliai draugaujat,
Kam tiesą skelbiat, kam jiems tarnaujat?

Juk gerai žinot, kad sunkiai kenčia,
Kas už kentančios save pašvenčia...
Daug nukentėjo — amžinai žuvo —
Laikraščiai, kningos, kurie pirm buvo...

Manau... neilgai už mus kovosit...
Varguoliams laisvės šauksit-jieskosit...
Pasmaugs jus greitai kraugeriai ponai,
Ir parizėjai „šventieji“ monai...

A. J. Našlaitis.

Musų Kalendoriai.

II. Amerikos Lietuvių Kalendorius 1913. Su-
taisė ir išleido J. Ilgandas. Chicago, Ill. Antri me-
tai. Pusk. 128. Kaina 25c.

Kalendorių serijos pas mus ineina madon. Ir šisai kalendorius žadasi eiti kasmet. Pernai jisai buvo daug liesesnis ir menkai kuo skyrėsi nuo paprastos agitativinės (už socializmą) brošūrėlės. Šiomet turi visai kitokią išvaizdą: daugiau yra statistiškų žinučių, ir skaitomųjų medžiaga brandesnė. Iš geresnių straipsnių galima šiuos paminėti: Svarstomosios rinkimų ir žmonių savyvaldos reformos Suv. Amer. Valstijoje, Pačtinės bankos, Turėk savo siekį (šis ypač geras), Kodėl viskas brangsta, Nauda iš mokslo.

Du dalykai pagailėtini. Pirmas: veik visai nėra statistikos iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. Ant-ras: amerikoniškasis komercializmas įstūmęs apgarsinimus į straipsnius.

Kalendorius — vertas nusipirkti.

Vargomatis.

III. Lietuvos Ūkininko Vilniaus Kalendorius. Aštunti 1913 metai. Vilnius 1913. Pusk. XXXII+144. Kaina 25.

Šitas jau aštunta-metis kalendorius mūsų visuomenei gana gerai pažįstamas ir žmonių mylimas už jo švartą išvaizdą ir labai prieinamą prastutę lietuvišką kalbą. Žinoma, jisai leidžiamas tik Did. Lietuvos gyventojams; bet ir amerikietis lietuvis nesigailės už jį čvertuką užsimokėjęs, nes ras šionai kai-kurias reikalingas statistikos žines, taipgi dailų nok žmogau kur tavo kaimė guli, Lietuvos senovė, rinkinėlį populiariškų straipsnelių, iš kurių šiame kalendoriuje yra paminėtini: Šis-tas apie dobilus, Kaip pažinti minerališkų trąšų gerumą, Kodėl pavasarį karvės taip dažnai serga, Pienininkystė, Ži-nok žmogaus kur tavo laimė guli, Lietuvos senovė,

Visuomenės srovės Vakarų Europoje, Jeranimas Sa-vanarola, Napoleonas, Jaunimo skyrius, Ar gali iš negyvo gyvas atsirasti, Oru lakiojimas, Didžiausių valstijų valdymo būdai, ir kt.

Savo estetišku švarumu ir įvairumu turinio šisai kalendorius dar neužsileidžia nė vienam liet. kalendoriui kokius teko matyti.

Vargomatis.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintys.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

Iškur sugaudė Kuprevičius visas tas žinias? Iškitur negalėjo tokių dievobaimingų gudrybių pri-siklausyti, kai tik iš „dvasiškiųjų tėvelių“. O šie, nerindami kailyje iš pykčio ant francūzų už atskyrimą bažnyčios nuo valstijos — atsimokėjo tuo, jog paskelbė francūzai liciperą su velniukais garbinsia. Užteks prisiminus klerikaline spaudą apie bažnyčios atskyrimą nuo valstijos Francūzijoje, kad nekiek trūktų tokiai pats išvadi ir visų tų bejėgių klegėsių padaryti. — Kitkas, tai jau savotiškosios Kuprevičiaus fantazijos, bažnytinių dulkių gerokai užvilktos, kurs gausius vaisius tamsybei bei prietarams produktus atneša.

— Tu nežiūrėk, kad jie taip gražiai lietuviškai sneka. Velnias moka ir abraicikai. Jis ir kaip ge-gutė pakukuos ir į gyvatę įlys arba ateis pas tave, kaip vokiečiukas gražiai apsitaisęs. (250).

Socialistui suteikta viršprigimtinė jėga. Kam? — Kad labiau elektrizuoti tamsusis protas, kad kar-tais, išgirdęs agitatorių, neintikėtų jo žodžiais, kai-po pragaro galybės pasiuntinio. Kad socialistų agi-tacija atnešė milžinišką naudą dvasinei lietuvių kai-miečių revoliucijai, apie tai vėliau pakalbėsime, da-bar tik pabriešime tai, jog minios kledėsis, keno rei-kia sufanatiznotas, suglumijo net ramųjį ir taikųjį kun. Gumbelevičių:

... — Avinai, jūs, avinai! Ar-gi jūs manote Die-vą nuveikti? Ciesoriai, karaliai nenuveikė... kokių galiūnų nebuvo... priešinosi bažnyčiai, o tačiau tu-rėjo pasiduoti... Karalystės krito, o bažnyčia, kaip stovi, taip stovi! Ir jūs, avinai, dabar norite su-griauti. Kvašieliai!... (270—271).

Ramus, taikus, paskutinės dienas baigdamas, senelis nesugebo atskirti visuomenės agitatorių ro-lės nuo jų užpildinėjimų ant kuningijos, ant da-bartinės bažnytinės tvarkos ir suvedė viską ant tyrai religijinio klausimo — ant prasimanyto, ar išgązdintame bei suelektrizuotame prote — prie bažnyčios sugrivo. Kiti taip ir suprato — ku-ningus šaudysią, bažnyčias degysią, o tokių faktų Lietuvoje nebuvo, tik tuo žaista, kad liaudis po sa-vo pusės turėti ir kokioje atrama duoti. Tokia at-rama ir buvo duota apsilankiusiam Karklynkiemyj agitatoriui.

Kuprevičia — tasai pilnateisis chamas, officia-liai bajoras, tritruoja parapija, niekina patį klebo-ną ir drauge su Marceika, kun. Gumbelevičiaus šei-mininke, varto visą parapiją. Chamizmo intekmė eina iš tenai vison parapijon, vieton kultūrinų pa-vyzdžių. Chamas tvirtai išgyvendino tūlose klebo-nijoje ir tik tai to chanzimo pakentimas tegalėjo pri-vesti prie urėdninko įsiponavimo klebonijoje. Sce-na su moteriške, atnešusia mišiomis pinigų (339—341) savo šlykštumu pralenkia visokią kritiką; už 18 rublių pardavusi karvę, vargšė neša 5 rublius mi-šiomis! Kodėl? — Dvasiškiiai inpratino liaudį bū-ti paklusnia, kad jiems gera būtų. Bet kokioje švie-soje tokiu savo „kultūrinu“ darbu jie parodė patį Dievą liandžiai — delto jiems galvos nesopa. Ne-veltui liaudis priėjo prie paskutinio dvasinio ab-surdo, už kurio jau net vergo dvasios permaža. Iš Dievo gerojo, mielaširdingojo, visą atleidžiančio bei visus priglaudžiančio — mūsų kuningija pagamino liandžiai Dievą-kraugerį, Dievą-kazoką.

Padvėsė gyvulis — Ponui Dievui ant garbės; nusilaužė žmogus ranką — Ponui Dievui ant garbės; mirė vienintėlis kūdikis — Ponui Dievui ant gar-bės; visos nelaimės, visi smūgiai bei kirčiai — vi-sa tai Ponui Dievui ant garbės, nes „neiširti Jo šven-čiausios valios keliai“...

Kad nors truputėlis iš viso to būtų paliekama žmogui! Visuomeniai-pedagoginis kuningijos vei-kimas iš šito atžvilgio — istisa dvasinė mūsų liau-dies demoralizacija, jos visų pasiryžimų stabdymas ir vedimas jos prie fatalizmo.

Ačiu tiktai anai „raguotai“ lietuvių dvasiai, ačiu anai dvasios revoliucijai, už kurią daugiausia ačiu reikia tarti mūsų social-demokratijai — Lietu-vis atkurto, prasiblaivė ir nors jis dar ir šiandien klaidžioja, tačiau yra jau tokių užčiuoptinųjų fak-tų, kurie liūdija, jog jis ilgainiui pats save susiras ir prasiškins kelią pažangon, nežiūrint visų tų pink-lių, kurios jam pakelini užtaisomos.

Bludas tokią daugybę suteikia medžiagos mūsų nudieniam kultūriai-tautiniam klausimui gvildinti; taip prisipirti verta visas brangenybes išnaujo

apkainuoti ir nusverti ir drauge tokiu baisiu slogu-čiu užgula protaujančio lietuvių dvasią, taip karčiai rauda del mūsų kuningijos (senosios bei vidurinės kartos) chamizmo — jog nenoromis paprasta mano recenzija virto istisu straipsniu, toli už recenzijos ribų išeinančiu. Sunku susivaldyti, kuomet kuoa-ršiausia mintį kas viešai pajudina ir prisispypres rei-kalauna jon reaguoti, jos nepamiršti ir aikštėn iš-kelti tai, kas meno formoje paauota visai lietuvių visuomenei.

(T. b.)

D-RAS J. BASANAČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LEMTA
DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

Kelioms dienoms praėjus, aš maniau reikalinga ausiūsti kun. Vailokaičiui tokį laiską kurį rugsėjo 8 (21) dieną jam nuleidau:

„Jei mane Bartininkuose pavietan išrinks, duo-siu Jums žinią. Mano kandidatūrą galėsite apskelbti, bet ne Redakcijos, tik „Rinkimų Komiteto“ var-du, kaip tai visur yra daroma. Jei tokio komiteto dar nebūtų, turite jį pridurmai organizuoti; jis tu-ri akciją vesti, o laikraštis gali būti tik jojo organu, kuriame komiteto nutarimai skelbjama. Komitetui pridera turėti subkomitetus, arba nors agentus vals-čiuose resp. parapijose, pavietuose, kur už jo stato-mąjį kandidatą turį būt agituojuama. Jeigu šito sulig šiol nepadarėte, Jūs galite lengvai kampani-ją pralaimėti: kovos laikraštje agitacijai neužten-ka. Jeigu tektų mano kandidatūrą statyti, turi būt, kaip jau rašiau, pabriežiama, kad aš n'esu esan-čiųjų kovojančių partijų žmogus, bet visai neutra-lis.“

Tuo tarpu „Šaltinio“ redaktorius kun. J. Vai-lokaitis jau rugsėjo 11 (24) dieną, kada apie rinki-mų pasekmes Bartininkuose dar nebuvo žinoma, sa-vo laikraščio 38-me numeryje apskelbė mano kandi-datūrą, padėdamas šalyje manęs ir kun. Laukaičio. „Statome — girdi — du šiuodu veikėju kandidatais į atstovus, nes dar nežinodami valsčių ingaliotinių rinkimų pasekmių, negalime nuspėti, kaip gal išėiti. Gali dar — girdi — daug kas atsimainyti paskuti-nėje valandoje.“

Perankstybą mano kandidatūros paskelbimą, kaip ir kun. Laukaičio šalyje pastatymą kun. Vai-lokaitis paaiškino dar štai kokiū laisku, rugsėjo 10 (23) d. Seinuose rašytu:

„Kadangi „Šaltinio“ numeris būtinai turi būti spaudinamas panedelyje, o rinkikai būtinai norėjo žinoti, kas statoma vietoje Bulotos, tai nutarėme skelbti tamstos kandidatūrą net neturėdami pasku-tinių žinių apie išrinkimą arba neišrinkimą iš vals-čiaus į apskritį. Sureadavome tokiu būdu, kad Tamstai negalėtų išėiti kompromaciija. Kad galu-tinai nežinome, kaip gali išėiti, paskelbėme greta su Jūsų kun. Laukaičio kandidatūrą. Straipsnyje paaiškinome, kad daroma tatau delto, jog sunku įspėti, kaip gali reinkiami eiti.“

„Kol kas kandidatūros skelbiamos tik tai „Šaltinio“ vardu, bet pasitarus su Komitetu. Mū-siškis Komitetas visai nesirodo. Anais rinkimais taip-pat tiktai „Šaltinis“ skelbė nuo savės kandi-datus. Pagaliau tai yra reikalinga dar šiuo atžvilgiu, kad išvengus Tamstai nemalonumų, jei kartais nebūtų įvykę rinkimai Bartininkuose. Redakcija juk gali ir nesiklausus skelbti pagal jos nuožiūros tin-kamus žmones į atstovus. Taigi delei mūsų paskel-bimo be tikros žinios, kaip užsibaigė rinkimai, Tam-stos kandidatūra, rodos, negalės susikompromituo-ti.“

Prieš pačius rinkimus Bartininkuose „Šaltinio“ redakcija pasiuntė telegrama Keturvalakių vikarą kun. Švedą, kursai, rinkimų dieną Bartininkuose atvykęs turėjęs agituoti, kad žmane žmonės į pavie-tų rinktų, ką tas ypatingu būdu ir atliko, nors toks jojo įsiškišimas į rinkimus buvo visiškai nereikalin-gas.

Sekmadienyje prieš rinkimus Bartininkų klebo-no Vaičičio buvo iš sakyklos pasakyta, kad ant ry-tojaus mažazemiai, susiejė, rinktų nuo savės rinkė-jus į pavietą — „gerus“ katalikus, kaip „Šaltinio“ buvo įmokyta. Todel kitą dieną tarp susirinkusių-jų mažazemių ir agituoata už „gerų“ katalikų rin-kimą, būtent Bartininkų kurpjaus Venslovo ir tūlo Klinkos, kursai procecijų laiku neša kryžių ir ren-ka bažnyčioje pinigų. Už rinkimą pastarojo „ge-ro“ kataliko ir prieš mane agitavęs tuomet ypač tū-las Sausininkų tamsolis Lukoševičius ir keli kiti. Bulvičiaus suagituotieji prieš mane žmonės kovo-jė įvairiais argumentais. Vieni buvo paleidę rinkė-jų minion gaudą, būk aš noris atplėst nuo Lenkijos Suvalkų guberniją; dar kiti rėkavė: „nereik mums d-ro Basanavičiaus — ir taip jau negalime užlaikyt septynių valsčiuje mokyklų; jei jį išrinkime, jis mums čia „gyvą velnią“ tokių mokyklų intaisys“... Nežiūrint tačiau panašių obakurantų rėkavimo, ir jį

(T. b.)

APYSKAITA

TMD. IRIGŲ IR ISEIGŲ NUO 1 RUGSEJO 1912 M. IKI 1 SAUSIO 1913 M.

Table with columns: Diena Kp. No., RUGSEJO, ISEIGOS, SPALIO, LAPKRIČIO, GRUODŽIO. Lists financial transactions and balances for various months.

Table with columns: No., Location, Amount. Lists specific financial entries for 1912 and 1913.

Nuo 1 rugsejo 1912 m. iki 1 sausio 1913 m. inėjo 655.00
Atemos 10% ir geležinį kapitalą 65.50

Liekasi TMD. bėgantiems reikalams 589.50
Dieną 1 rugsejo 1912 m. bėgantiems reikal. buvo 651.97

Labu 1,241.47
Nuo 1 rugsejo 1912 m. iki 1 sausio 1913 m. išmokėta 674.21

Liekasi bėgantiems reikalams 567.26
Geležiniame kapitale 1 rugsejo 1912 m. buvo 773.97

Nuo 1 rugs. 1912 iki 1 saus. 1913 ir gelž. kapti inėjo 65.50
Nuosimęj už sudetus pinig. Bankoj 1 liep. 1912 įėjo 12.93

Labu geležiniame kapitale yra 852.40
Bėgantiems reikalams yra 567.26

Sausio 1-1913 m. Labu TMD. pinigų turi 1,419.66

ISEIGOS. Rugsėjo. B. K. Balaševičiui, Chicago, Ill., už padirbtus sulyg užsteliavimo 250 TMD. ženkliu 175.00

J. J. Paukštis and Co., Brooklyn, N. Y., už auginimo aparatus 1459 egz. „Paskaitų“ 142.25

Spalio. J. Simanavičiui, Plymouth, Pa., algos kaipo knyginiui \$15.00 ir randa vietos užlaikymui TMD. knygų \$15.00 už birželio, Hepos ir rugpjūčio mėnesius 1912 m. 30.00

Gruodžio. J. Zemantauskui, Waterbury, Conn., už krasos ženkliu ir expressą 5.60

J. Simanavičiui, Westmoor, Pa., algos kaipo knyginiui, randa už knygų vietą ir knygų ekspedijai suimant jās naujam knyginiui į Chicago, Ill. 64.10

J. J. Paukštis and Co., Brooklyn, N. Y., už krasos ženkliu ir darbą prie ekspedijos „Paskaitų“ 24.15

Pranui Butkui, Chicago, Ill., užmokėta geleželio bendrovei už parvežimą TMD. knygų iš Plymouth, Pa., ir parvežimą nuo stoties. 83.52

Dr. A. Garmus, Bern, Switzerland, už rankraščių „Motina“ 149.59

Nuo 1 rugsejo 1912 m. iki 1 sausio 1913 m. išmokėta 674.21 TMD. išdininkas A. J. Povilaika.

SKAITLIUS NARIŲ TMD. I-MĀ SAUSIO 1913 M. Kp. No. Iš kur. Pilnų Susp. Naujų prirašę '12

Table with columns: Kp. No., Iš kur., Pilnų Susp., Naujų prirašę '12. Lists members and their dues for January 1913.

Table with columns: No., Location, Amount. Lists financial entries for Buenos Aires, Chicago, Newark, Rockford, Cicero, Kenosha, Donora, Racine, New Philadelphia, Fribourg, East Chicago, Homestead, Cedar Point, St. Charles, Stamford, Benton, Carnegie, Batavia, Cincinnati, London, England.

Labu 2,057 658 824
Suspenduotų 658

Labu pilnų ir suspenduotų 2,715
Pasarga. Cion suspenduotais nariais parokuoti tie, kurie yra skolingi ne daugiau kaip 60 c.

TMD. Sekretorius, J. Zemantauskas

PRANESIMAI

So. Akron, Ohio. Šiuomi noriu pranešti, kad lietuviai nevažiavę į jėškoti darbo į Akron, Ohio, nes čia dabar prasidėjo didis guminėse dirbtuvėse streikas ir manoma, kad greitai laikų visų dirbtuvių darbininkai bus priversti išeit ant streiko.

Cion susstreikavę darbininkai pareikalavo, kad miesto mayoras paleiptų paskirtame laike uždaryti snūkes, kurios per didelį pasistengimą naujai susitvėrusios I. W. W. Unijos ir tapo uždarytos. o paskirti unijos vyrai dabar daboja, kad pasigėrę streikieriai nevaikščiotų gatvėmis ir kad snūklininkai nepardavinėtų svajgačių uždarymo laike. J. S. S.

New Britain, Conn. „Vien. Liet.“ N7 buvo paminėta, kad Stasys Dambrauskas pabėgo su Sv. Andriejaus Draugystės pinigais. Šiomis dienomis jis likosi sugautas Wyoming, Pa. ir pristatytas į New Britain, Conn. Teismas bus kitą mėnesį: dabar gi S. D. pasodintas Harfordo kalėjime po \$1,500 kaucija.

KELETAS ŽODŽIŲ Į STREIKIERIUS.

Brooklyn, N. Y. — Keletą sykių patėmėjau laikraščiuose rašo vi-tiniai streikuojantys siuvėjai, jogei aš su savo darbininkais garia, aš aštriai apsieinau, ir kad aš, aš girdi, „visai persimainęs, kaip užstojo streikas“. Suprantama, kad streikui prasidėjus, darbininkų ūpas labai įsitėpė ir jie dažnai meta kaltę visai ant nekaltų žmonių, kaip ir šiuo kartu atsitiko.

Jeigu jau kalbėti apie šitą streiką, tai jis eina ne prieš kontraktorių, koku iš daugelio ir aš vienu esu. Streikas eina priešais „warehouses“, kurios lygiai neduoda „pardon“ kontraktoriams, kaip ir darbininkams. Jeigu kalbėti apie mano ypatą, tai aš visai nesijaučiu savyje jokios permainos, — kokis aš buvau pirma, tokis esu ir dabar.

Tiesia, čionai išėjo ir tūlas nesu-sipratimas. Mat, kada mano darbininkai visi išėjo ant streiko, tai man visai nieko nesakė, ko jie reikalaua. Teisybės žiūrint, jie tuomi sulaužė kontraktą, kurį buvau padaręs su unija čieliams metams, o da tik pusė metų praėjo, kaip pasirašė. Todėl veikiai susaukiau savo darbininkus ir klausiu: kodėl jūs taip padarėt ir ko dabar reikalaujate? Dele-gatas man tuojaus išaiškino, ko jie nori. Matydamas, kad man tuo tarpu negalima šitnos reikalavimus išpildyti, ašen tą čionai ir pasakiau, prie to pridūriau, kad jeigu jau išeina ant streiko, tai kad visi sneutų dirbtuvėn ir atsi-imtų savo žirkles ir kas katro yra, — nes aš nebūsiu atsakyme, jeigu per ilgą laiką kas kiemo ga-lėtų prapulti. Taip viską ir pa-darėm. Tarp manęs ir mano darbininkų nebuvo jokio aštrumo.

M. W. Bush (Bučinskas).

LIETUVIŲ MOTERIŲ ATSAUKIMAS.

Rezoliucija, priimta per viešą susitikimą salje Lietuvių Mokslo Draugystės Pittsburgo, vasario 25 d. 1913 metų.

Table with columns: No., Location, Amount. Lists financial entries for East Arlington, Aurora, Tilsit, Bellshell, Poolville, Amsterdam, Tamaqua, Siauliai, Pavienuj.

Labu 2,057 658 824
Suspenduotų 658

Labu pilnų ir suspenduotų 2,715
Pasarga. Cion suspenduotais nariais parokuoti tie, kurie yra skolingi ne daugiau kaip 60 c.

TMD. Sekretorius, J. Zemantauskas

Bet vėliaus išgirdau rūgėjimus už tą nelemtąjį „injunction“, kurią aš darbininkams parodžiau. Matomai, jie pamislino, kad aš patsai vienas tą „injunction“ išsi-rūpinau. Tuom tarpu prasidėjus siuvėjų visuotinam streikui New Yorke ir Brooklyne šitą injunc-tion išleido Augščiausiojo Teis-mo teisėjas, Samuel Greenbaum, ir išsiuntinėjo po visas šapas, kai-pa persergėjiną lygiai kontraktori-am, lygiai darbininkams, kad nedaleistų suiruėjų ir muštynių priežasties, nes už tą reikės prieš valdžią atsakyti. Tą popierių aš ir parodžiau, perspėdamas, kad streiko laiku būtų atsargesni, nes kartais gali ir nekaltas žmogus per neatsargumą pakilti į policijos rankas ir nukentėti, — kaip su daugeliu paskiaus ir atsitiko. O tie „injunctions“, ar aš būčiau rodes ar nerodes, vistiek buvo val-džios liepimu prie visų šapų iš-kljuoti ir da šiandien tebestovi.

Parodęs darbininkams teisėjo Greenbaum drausmę, aš jau ne-kviečiau savo darbininkų, kad ei-tyt atgalios į darbą, tiktai atvirai pasisiekant priminai, kad Cohen Goldman and Co. gal jau pradės dirbti su streiklaužiais. Šita „warehouse“ yra kurios darbą ir aš dirbaus ir turėju darbe 3000 surdotų kaip prasidėjo streikas. Kompanija da nuo pradžios strei-ko ir mane vertė, kad aš atidary-čiau šapą. Bet aš mačiau, kad bus negalima su streiklaužiais dirbti, todėl aš nieko iš to neda-riau ir pasakiau: čia šapoje yra jūsų darbas, jeigu jūs norite, tai užbaigkite patįs jį dirbti.

Taip ir padarė. Vasario 5 d. kompanija paėmė savo darbą ir pastatė savo darbininkus. Aš tuom tarpu į jų bižnį visai nesiki-šau ir nuo tos dienos net nei šapo-je nebuvau. Tai visa „istorija“.

Tačiau vėliaus išgirdau, jogei-mano darbininkai paleido paska-torių, koku iš daugelio ir aš vienu esu. Streikas eina priešais „warehouses“, kurios lygiai neduoda „pardon“ kontraktoriams, kaip ir darbininkams. Jeigu kalbėti apie mano ypatą, tai aš visai nesijaučiu savyje jokios permainos, — kokis aš buvau pirma, tokis esu ir dabar.

Tiesia, čionai išėjo ir tūlas nesu-sipratimas. Mat, kada mano darbininkai visi išėjo ant streiko, tai man visai nieko nesakė, ko jie reikalaua. Teisybės žiūrint, jie tuomi sulaužė kontraktą, kurį buvau padaręs su unija čieliams metams, o da tik pusė metų praėjo, kaip pasirašė. Todėl veikiai susaukiau savo darbininkus ir klausiu: kodėl jūs taip padarėt ir ko dabar reikalaujate? Dele-gatas man tuojaus išaiškino, ko jie nori. Matydamas, kad man tuo tarpu negalima šitnos reikalavimus išpildyti, ašen tą čionai ir pasakiau, prie to pridūriau, kad jeigu jau išeina ant streiko, tai kad visi sneutų dirbtuvėn ir atsi-imtų savo žirkles ir kas katro yra, — nes aš nebūsiu atsakyme, jeigu per ilgą laiką kas kiemo ga-lėtų prapulti. Taip viską ir pa-darėm. Tarp manęs ir mano darbininkų nebuvo jokio aštrumo.

M. W. Bush (Bučinskas).

LIETUVIŲ MOTERIŲ ATSAUKIMAS.

Rezoliucija, priimta per viešą susitikimą salje Lietuvių Mokslo Draugystės Pittsburgo, vasario 25 d. 1913 metų.

Todel dar sykį meldžiame unijų, Susivienijimo kuopų, draugysčių ir pavienių ypatų nepamiršti mūsų vargdenių ir savo centais sušelpiti mus.

Laimėję kovą, reikalui esant, mes jums pasistengsime atsilyginti. Tik pasiskubinkite su aukomis, nes laike prisiūstos aukos sustiprins mūsų dvasią ir duos progą pasekmingai kovoti. Kada pakaitalystai pamatys, kad už mūsų užstoja ir šelpia visa darbininkų minia ir plačioji visuomenė, jie turės nusileisti; mažiau tada mus persekios ir kankins policija, kuri taipgi matys mumyse spėką. Taigi, draugai, šelpkite mus šioj sunkioj kovoj — kovojame juk už visų darbininkų reikalus; mūsų laimėjimas — bus kartu ir jūsų laimėjimas.

Siunčiant pinigus, išpirkite Money Order'į ant išdininko vardo, o laiškus siųskite raštininkui. Išdininkas yra užstatęs \$500 kaučijos.

Pirm. G. Zimnickas, 108 Thomas str., Rochester, N. Y. Rašt. J. D. Bendokaitis, 1 Hopeman pl., Rochester, N. Y. Išdin. J. Mocejunas, 10 Dudley st., Rochester, N. Y.

RŪBSIUVIŲ STREIKAS.

Philadelphia, Pa. Vasario 18 d. išryto prasidėjo čia visuotinas rūbsiuvių streikas. Iki vakarui buvo išėję 12,000 visokių tautų siuvėjų. (Platesnės žinios bus paduota sekančiame „V. L.“ num.)

ATSISAUKIMAS BROOKLYNO STREIKIERIŲ Į VISUOMENĖ.

Mēs, Brooklyno rūbsiuvių-lie-tuviai jau per aštuones savaites ve-dame aštrią kovą už duonos kš-nį su mūsų išnaudotojais-darbd-aviais; mēs jau pirmiau šaukėmės į visuomenę ir į draugus-darbi-ninkus, ir mūsų balsas buvo iš-girstas — mes apturėjome pašal-pą, už ką visiems tariame širdin-gą ačiū. Atėję mums pagelbon, jūs sutvirtinote mūsų dvasią, jūs nedaleidote mums ir mūsų šeim-y-noms kęsti bado, jūs, galop, pa-rodėt, kad jums rūpi darbininkai, kad jūs stovite su darbininkais ir pasižadate juos šelpiti didžiausiu reikalui esant.

Taip, mēs su jūsu pagelba ga-lėjome atsilaukti 8 savaites, bet, draugai, atminkite kiekvienas, kad per tiek laiko tokiai didžiai miniai reikėjo daug pinigų, kad nors šiek-tiek palaikyti savo gy-venimą; visi sutauptyti škat-i-kai, jau dabar yra praleisti užtai ir streikierių dabartinis padėji-mas yra sunkesnis. Nekuriuos šei-mynos su mažai kūdikiais visi atne-turi jau duonos kšnio. Pas uniją ateina motinos su savo vaikūčiais prašyti pagelbos — verkia motinos, verkia maži kūdi-kiai, neturėdami kuom maitin-ties.

Neturint užsimokėti nuomos už kambarius, daugumai iš streikie-rių priseina gyventi ant lauko, nes jie su visais daiktais lieka prašalinami iš stubų. Sunku yra vargšū-darbininkui kovoti prieš tuos žiaurus kapitalistus.

Mūsų priešai pamatė, kad, nors darbininkai kenčia bėda, vienok jie yra pasiryžę negrįžti darban be išlaimėjimo, iki nebūs išpildyti visi jų reikalavimai. Kapita-listai dabar svarsto, kaip galutinai pasielgtis su darbininkais, vienok jie kol-kas nenuleidžia.

Gerbiameji draugai-darbinin-kai ir visuomenė! — atkreipkite atidžią į mūsų tą sunkią ir aštrią kovą, aukaukite ir šelpkite, kiek galėdami mus-badujančius rūb-siuvius, nes jūsų aukos duoda mums didžią paramą ir tvirtina mūsų energiją; aukaukite kiek-vienas pagal savo išgalės, siųskite kuogreičiausiai aukas, nes laike prisiūstas centas turi didesnę vertę, negu po laikui šimtas jų. Baigiasi mūsų spėkos, jau neturi-me kuomi laikyties!

Kaip visiems jau yra žinoma, nuo pradžios streiko, t. y. nuo 30. gruodžio pereinų metų iki 17 d. vasario 1913 m. gauta iš visuome-nės 2,375 dol. 51c. Iš genereliškos valdybos — 2,500 dol. Išviso pa-sėlpos — 4,875 ir 51 c.

Streikuojančių yra virš 2,000 lietuvių, taigi ant kiekvieno streikuojančio aplamai imant, iš-puola po 2 dol. su centais; iš šio visuomenė gali suprasti, kad iš tų centų pragyventi aštuones savaites streikieriams yra negali-na; daug, žinoma, kenčiama var-go; vienok tos aukos yra vienin-telės mūsų ramstis, kuris palaiko mus nuo bado ir sutvirtina mūsų dvasią. Pašelpa būtinai reikalin-ga ir mēs tvirtai tikime, kad vi-suomenė, gerai tą suprasdama, pa-sistengs ir ateityje mus sušelpiti.

Presos komitetas: Jos. Lapinskas, Juozas Čičius, V. Šibunauskas.

New Yorko žinios.

¶ Rūbsiuvių streikas. Nekurie dirbtuvių savininkai mano greit atidaryti dirbtuves, o vietoj su-streikavusių rūbsiuvių moterių, prie darbo paimti juodasiais, ku-rių pasitikima galima bus gauti kiek reikiant.

Rūbsiuvių unija yra pasiryžusi smarkiai kovoti su tuom, jei tą sumanymą stengtųsi ištiesu pra-vesti; nutarta sudrūntinti sergėto-jų eiles.

Daugelis iš darbdavių išreiškia nuomonę, kad vargiai būtų pri-imti prie darbo visi streikuojanti darbininkai, jei ir įvyktų susitai-kinimas, nes sezonas fabrikantams yra jau pražuvęs.

¶ Ateities stebūklai. Nesenai į Rockefeller'io institutą ant 66 gt. atėjo puikiai apsirengusių moter-iškė ir prašė gydytojų... indėti jai naujus, sveikus smegenis ir permaintyti jos būdą. Ji, girdi, esanti mokytoja, jos nervai esą galutinai sugadinti, ji pati labai nukankinta, ir, žinodama apie in-stitutą chirurgiškus stebūklus, atėjo įieškoti čia pagelbos. Ji no-ri turėti „jaunučius“ smegenis ir veikles ir simpatiškesnį būdą.

Gydytojai, žinoma, atsiskak iš-pildyti tą jos reikalavimą; bet tuoj jie pašaukė karietą iš psichi-atrijos ligonbūčio ir „nervuota“ mokytoja liko tenai nugabenta; mat, panorėjo gydytojai iširti jos senuosius smegenis.

¶ Nauja mokykla. Barono Hir-šo namuose — 222 E. 64 gt. liko atidaryta amatų mokykla, kur mokinama visai dykai. Tenai mokinama: įvairūs namų darbai, spanustuvės darbai, tepliorystė ir kiti amatai.

¶ Atsiminė. New Yorko „svei-katos“ komisisionierius Ernest'as Lederle sumanė ateinantį pavasa-rį atsakančiai „išsklynti“ mies-tą. Padedant miesto valdybai, mokslainėms ir visiems gyvento-jams, manoma apgerbti gatves, vienus užkampius, kiemus, sklepus ir tt. Tur-būt jau p-nui „sveika-tos“ komisisionieriui perdaug jau

pradėjo erzinti nosį įvairūs nuo-nešvarumų kvapsniai, kurie jau-čiasi ant gatvių ir visuose už-kampiuose, kad emėsi mąstyti apie švarumą.

¶ Dviračių aplink pasaulį. Šio-se dienose čion pribuvo iš Char-bino A. Pankratov'as, kuris yra pasiryžęs dviračiu apvažiuoti ap-link visą pasaulį (žinoma, per Atlančio ir Ramiojo vandenynus jis su savo dviračiu važiuos lai-vu). 1911 m. apleidęs Chirbiną, A. P. aplankė jau visas Europos valstijų sostines, o nekuriuose vie-tose skaitė viešas lekcijas. Iš New Yorko jis „joja“ į Chicago, paskui — San Francisco, o iš ten per Japoniją atgal į Mandžuriją.

¶ Didžios aukos. An. Cornegie, žinomas Amerikos milijonierius prie paaukautų anksčiau \$15,000, 000 mokytojų naudai pridėjo dar \$1,125,000; paskutinioji auka eis ant pensijų mokytojams įvairių mokyklų.

¶ Darbininkų klubas. Greitu laiku New Yorke atsidsengs klub-as, skiriamas to miesto darbinin-kėms. Nesenai poni Vinčester tam tikslui paliko \$15,000. Tame klube darbininkės mergaitės ga-lės laikyti susirinkimus, paskai-tas, pasilinksminimus ir tt.

¶ Padegėjų trustas. Dabar eina tarymas 30 apsaugojimo drau-gijų agentų ir apkaunujotojų, kal-tinamų surengime padėgimų New Yorke su tikslu gauti apsaugos premijas. Teismo-tardytojai tvirtina, kad padegėjai buvo susi-spietę į tam tikrą trustą ir vedė tą savo darbo pagal išdirbimo plano.

¶ New Yorko policijos viršin-jakas reikalauja padauginimo poli-cistų skaitliaus ant 5,000 žmonių: New Yorke vienas policistas iš-puola ant 507 žmonių; Londone ir Paryžiu — ant 333 žm.; Am-sterdame — ant 386 žm.; Chica-goj — ant 464 žm.; Philadelphi-joj — ant 400 žm.; Michigane — ant 446 žm. Laike 1912 m. New Yorko policija suareštavo 170,375 žm. Policijos viršininko paval-dystėj dabar skaitoma 10,371 poli-cistas.

Vietinės Žinios

— Rūbsiuvių kova. Vasario 21. anksti ryte, netoli Kenyon Manu-facturing Co. namo ant Atlantic ave., ištiko susirėmimas tarp einančių darban streiklaužių ir streikierių; keletas darbininkų li-ko sužeista ir keturi suareštuota; jie laikomi po kaučija \$2,000.

Naktį vasario 25. streikieriai užpuolė ant Kenyon Co. vežimo, kuriame važiojami streiklaužiai; liko išmušti vežimo langai ir ap-drąskytas patsai vežimas, už ką tapo suareštuota keletas darbi-ninkų.

Taipgi vasario 21. streikieriai užpuolė ant Smith and Co. namo ant Bedford ave ir Broadway ir išdaužė langus; čia taipgi buvo keli suareštuoti ir nugabenti į „at-sekančią“ tam vietą. Tą pačią dieną buvo susirėmimai streikie-rių su streiklaužiais dar keliose vietose — liko taipgi keliolika su-areštuota, kaip vyrų taip ir mo-terijų. Tas aiškiai parodo, kad streikieriai yra varginami, viso-kiais būdais norima jiems užken-kti, daromos net provokacijos, kad tik galėtų juos apkaltinti, ir kiek galint aštriau nubauti. To-kios provokacijos darbas apsirėi-kė, kaip girdėjome New Yorke laike vieno susirinkimo, kur bu-

vo paleistas šūvis iš revolverio. Sunku yra ta darbininkų kova, bet esant vienybė ir energijai, ji turi būt išlaimėta.

— Grūmojimas. Williamsbur-go kvartale, apgyventame italo-nais, šiose dienose trūko bomba, nuo kuo liko apardytos dvi krau-tuvi; arti gyvenantieji žmonės bu-vo baisiai pergąsdinti šita eksplo-zija. Bombą buvo parengę „gro-serininkui“ P. Monte, kuris atsi-sakė pedėti paskirtoj vietoj \$2, 000 „Juodosios Rankos“ Šaikos naudai.

ŠTAI IR LIETUVOJE.

Šiuomi išreiškiu širdingą ačiū „V. L.“ administracijai už parūpi-nimą man taip gero laivo, kuriuo-mi teko man važiuoti iš New York'o į Antverpeną. Kelionėje ant „Laplant“ (laivo vardas), nežiūrint ant vandenyno neramu-mo reikėjo būti tik 8 paras.

Dar, parvažavęs Lietuvon, ne-paėmiau į rankas amerikoniško lietuviško laikraščio, todėl visai nebežinau apie amerikiečių judė-jimą. Vienok sužinoti tą visą bū-tų labai geistina, nes turiu vieną draugą, kurs būtinai mano ke-liaut Amerikon.

Rašinėti šitą į „Vien. Liet.“ greit manau pradėti — noriu kiek apsiprasti ir atsigėrėti Lietuvos gražumais.

Siunčiu visiems savo drangams bei pažįstamiems grynai lietuviš-kas labas dienas. Su pagarba: Antanas Šileika. Juodagonių kaim., Kauno gub.

STREIKIERIŲ SELPIMO KOMITE-TO ATSKAITA.

Iš Toronto Ont Canada. Per F. Syrusą ir J. Barzdaitį aukovo S. Surinskas, S. Milišauskas po \$1.00. J. Gričiūnas, P. Gudelis, M. Daras-kevičius, M. Cepaitienė, J. Kvietkauskas po 25 c.; A. Kvietunaitis 15 c. sykiu \$3.65. Iš Masepeth, N. J. P. Palubinskas au-kavo \$3.00, B. Tudim 25 c. Sykiu \$3.25. Sekr. A. Lelis.

Stamford, Conn. Aukavo šios ypatos: J. Glamba \$5.00 J. Mozuraitis, D. Majauskas, S. Geru-laitis, J. Palkimas, P. Bukevičius, A. Pilipėikas, P. Stočkus, A. Skupis and Co., J. Žiliński — visi po \$1.00. P. Valiūčius, K. Čerkauskas, P. Šalt-meris, K. Zubavas, F. Naikelis, C. Le-vonavičius, — visi po 50 c. S. Tekorius, J. Vaismantas, J. Gel-dauskas, J. Bartninkas, S. Vaičiūkevi-čius, O. Pačikonienė, J. Kairis, L. Ba-binas, J. Kišonis, S. Daušis, M. Lau-kaitis, T. Laukevičius, S. Sivokas, M. Tarulis, P. Pocevičiūtė — visi po 25 c. O. Endriūškevičiūtė 20 c. P. Dievu-kaitis 15 c. J. Damiotas, F. Palkinas, A. Žimkus — visi po 10 c. Viso suauknota \$21.40.

East Millinocket, Me. Money order'į prisinčiam ant sumos \$4.00. Aukavo šios ypatos: V. Olseika 50 c. J. Gendvilis, J. Tulerkis, A. Taunis, S. Klepeckas, K. Stankaitis, A. Juršas, K. Juršas, P. Bredis, K. Bredienė, K. Šalkauskas, J. Račkauskas, P. Mošvi-das, A. Kragas — visi po 25 c. J. Goris 20 c. A. S. Meška 3 c. St. Banis 2 c. Viso \$4.00.

Jersey City, N. J. S. J. K. Draugystė paaukavo \$15.00 ir pavieniai W. Deksnis 50 c. A. Stro-lis, J. Zikonis, A. Aukštaičius, A. Šni-laika, D. Pilka, A. Meškauskas, M. Skučius, visi po 25 c. Viso \$2.00; su Draugystės \$17.25.

Pirm. J. W. Buchinsky. Sekr. A. Lelis, Kas. P. Mačys. New Britain, Conn. Aukavo šios ypatos: J. Skritulskas, V. Zemančauskas po \$2.00; J. Tutlis, P. Pilkonis, kun. J. Zebrius po \$1.00; V. Mosteckas, J. Pečiūkonis, P. Rynn, A. Zaukus, F. Faltinaitis, V. Drobnis po 50 c.; J. Juknelis, A. Mišlankis J. Viošolga, J. Žukauskas, A. Barisas M. Norkun, J. Adams, J. Macijauskas, S. Kucevsky, A. Kazlauskas, J. Šuopis, V. Vinikaitis, J. Coat, J. Maksimovič, J. Kordokas, J. Mažeika, S. Eisen-berg, J. Maloška, A. Pilvelis po 25c. S. Jaglauskas 20 c.; Z. Bakanas, J. Jančevičis, J. Roškevičius, A. Mikalauskas po 15 c.; D. Stronas, J. Budreky, A. Kazlauskas, M. Bubit, P. Riktorai-tis, P. Vatkėvič, D. Gorfon, A. Vadelis po 10 c.; P. Bankus, M. Masichato, J. Vaitaloniis, A. Staniulis, P. Jakima-vič, J. Gevita, W. Drilūkevič, F. Ma-

tulevič, W. Maszluk, J. Kreselis po 5 c. F. Vieta 1c. Viso \$16.86. Waterbury, Conn.

Aukavo šios ypatos: J. Jasiūlonis ir J. Stokes po \$5.00; J. Lasky, J. Kudir-ka, J. Gričkaukas po \$2.00; Kun. P. Siaurusaitis, G. Ališauskas, M. Kankas, J. Panarauksy S. Butkus Co., V. Vil-kauskas, F. Jusaitis, J. P. Vaislauskas, B. J. Buskus, J. Naujokas, V. Ali-ti, J. Jokša, J. P. Danisevicius, J. Šob-rinsky, J. Zemaitis, M. Virbila po \$1.00. W. Skuopas, K. Baltūnas, W. Gau-kas, A. Povilaika, M. Dvileckis, F. Dapsid, Mrs. Urba, W. Brilius, A. Za-naucize, J. Grego, A. Venkunas, M. Anaitis, J. Baltraišis, A. Mažeika, J. Žukauskas, J. Delinski, Zemančauskas, K. Budris, J. Kazemkas po 50c. J. Ramanauskas, P. Kelpšas, K. Ma-cinauskas, A. Staniulis, F. Udilon, G. Staugaitis, A. Trečiokas, J. Šilinskas, J. Poderis, W. Povilaitis, J. Lepušins-ky, V. Jenušaitis, F. Gailis, G. Mei-nius po 25 c.; A. Radauska, J. Saliunas po 20 c.; K. Peza, A. Venšovas po 15 c.; J. Šilkas, J. Mašulaitis, A. Klevas, V. Mareinkevič, A. Grincinas, F. Gin-bukas, M. Jakubauskas po 10 c.; J. Ta-mošaitis 5 c. Sykiu \$45.45.

Brooklyn, N. Y. „Lietuvos Sūnų Draugystė“ nutarė paaukauti \$50.00, bet į Streikierių Komitetą kol-kas prisiūsta tik \$25.00. Selpimo Komitetas: Pirm. J. W. Buchinsky. Sekr. A. Lelis, Kas. P. Mačys.

sv. Jurgio Draugystė, Brooklyn, N. Y. Varde streikierių išreiškiam širdin-giausių ačiū už Jūsų gausią auką — \$100.00 ir prisinčiame kvitą ant Drau-gystės vardo.

Taipgi klausiam, ar Jūs pagarsin-site į laikraščius ar mēs? duokit žinot. Pirm. J. W. Buchinsky, Sekr. A. Lelis, Kas. P. Mačys.

sv. Jono Draugystė, Brooklyn N. Y. Varde streikierių išreiškiam širdingą ačiū už Jūsų auką \$5.00 ir prisinčiame kvitą ant Draugystės vardo. Taip-gi klausiam, ar Jūs pagarsinsite į laikraščius ar mēs? duokit žinot. Selpimo Komitetas: Prez. J. W. Buchin-ky. Sekr. A. Lelis, Kas. P. Mačys.

Prašau draugų Selpimo Komiteto pa-garsinti į laikraštį „Vien. Liet.“. Sekr. A. Matulevičius. sv. Juozapo dr-tė iš Brooklyno pa-aukavo \$50.00.

dūko Romos apskrčiuose. Ir tik ačiū narsiam generolui ir jo kar-reiviams, kuris sumušė gotus, pa-vojus tapo prašalintas. Didis džiaugsmas buvo tą dieną Romoje ir žmonės subėgo į Koliseumą, kad pasveikinti narsų generolą. Prasidėjo nuostabus lošimas — ly-giai, kaip senuose laikuose. Netikėtai iš siauro praėjimo, vedan-čio į areną, išsmuko gladiatorius su kalavija ir ragotine. Žmonių džiaugsmui nebuvo galo.

Bet tuo tarpu atsitiko keistas dalykas. Ant arenos vidurio pa-sirodė nuplikęs, basas, senas žmogus. Jis šaukė, kad sustabdy-tų kraujo praliejimą. Minia kly-kė, kad sustotų pamokslą sakęs ir prasišalintų. Gladiatoriai pa-stūmė jį į šalį, bet senis vėl atsit-tojo į judviejų tarpą. Pasipylė akmenis iš intužusių žmonių tar-po. Gladiatoriai trenkė jį žemėn, ir tokiu būdu žuvo senis prieš Ro-mos gyventojų akis.

Jis buvo vienas iš tų pustelnin-kių, kuriems, nusibodus matyti svieto nedorybes, ėjo gyventi į kalnus. Jo vardas buvo Telema-chus. Atėjęs Romon aplankyti šventas vietas, jis pamatė žmonės, plaukiančius į Koliseumą ir pasi-rįžo sustabdyti kraujo praliejimą, nors tam reiktų paaukauti savo gyvastį.

Jis mirė, bet jo darbas tapo at-liktas. Doresnieji romėnai buvo baisiai sujudinti pustelninko už-mušimu ant arenos ir daugiau jau nebuvo pjovynių didžiame teatre. Tai buvo paskutinės imtynės Ko-liseume. Suliet. Pr. Gudas.

NUVYTES LAPELIS.

Štai jau nuvyto tas lapelis, Nors žalus medis jo tėvelis, Nors meiliai ošia ten tėvynė, Nors laisto rasa sidabrinė...

Jau ko jis nuvyto tarp žaliųjų- Savo brolių mylimųjų? Jau varsa akių nevilioja, Jau ore kvapą neplėtoja...

Gal kirmins anksti jį pergriaužė, Gal vėjai-audros jį nulaužė? Sunku žinot, nuo ko jis žuvo... Vienok pirmajam mirti klivuo... A. J. Našlaitis.

Laiškai Iš Lietuvos.

ŠAULIAI, KAUNO GUB. Gruodžio 20. (s. k.) pas mūs buvo surengtas vakaras naudai neturtingų studentų, pabaigusių Šaulių gimnaziją „Varpo“ drau-gijos salėje. Scenoje buvo pasta-tyta operetė „Adomas ir Jieva“, o paskui buvo rodomi gyvi pa-veikslai-vaideletės. Artistai ro-les atliko gerai, patšai veiklas „Ad. ir Jieva“ davė daug teisu-galys pavyzdžių, kiek vyrai pavai-kslai-pažadėję. Ant viso pavezė-lai padarė labai malonų išpuđį ant visų žiūrėtojų, nes ant scenos galėjo matyti senovės lietuvių karštą mylėjimą tėvynės ir tikėji-mo.

O vaideletės dainuojant pri-tarė senelis kanklininkas, kuris labai gerai buvo nugriminotas. Ant veido hronžai ir nuliūdimas, žili ant galvos plaukai ir palinkęs liemuo tiesiog priminė baudžia-vos laikų vargdienį.

Publikos buvo daug, nes visi atėjau studentų naudai rengi-

mam vakarui. Tiktai vienas nemalonumas iš studentų pusės — „Mazurą“ net du žygių šoko, tartum, kad nėra gražių tautiškų šokių. Tas išėjo delto, kad „Varpo“ valdyba visai nesikišo į vakaro tvarką. **Stepas Mingilas.**

SKAITYTOJAMS.

Gerbiamieji „V. L.“ skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginiamą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsite priversti sulaukyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortelę, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvė arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesuspriatimų.

„Vien. Liet.“ Adm.

Severos Skilvinis Bitteris

(Severa's Stomach Bitters)

yra nesulyginamas vaistas nuo vidurių silpumo ir nuo grumulavimo betvarkės.

Pridnoda sveiką apetitą, išsankia išplaukimą sokų. Prašalina negrumulavimą. Gražina normališkas įiegas.

Puikis sustiprinantis vaistas nusilpnėjusioms ypatoms.

Prekė \$1 už butelį.

Severos Balsamas Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

išlaikė ilgametinį bandymą, daugiaus negu trečdajį šimtmečio. Imkit jį, kada tik reikalaujat vaistų nuo

Kosulio, Persalimo, Užkimimo, Falšyvo krupo, arba Gerklės kataro.

Prekės 25 ir 50 centų.

Aptiekose. Reikalaukit Severos. Jeigu aptiekorios jų neturėtų, reikalaukit stačiai nuo mūsų. Reikalaujami gydytojo, verto užsiti-kėjimo patarimo, rašykite pas:

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ar Skaitite Kada Laikraštį „LIETUVA“?
Gal nežinai kur ją gauti?

„LIETUVA“

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėntnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Konkursinis Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.

SUMUŠTAS VYRAS.

Jeigu neturite užsitikėjimo savimi energijos ir įiegos, jūs esate sumušti dar kovai neprasi-dėjus. Mės turime susitikti ne su viena kova gyvenime ir privalom būt prie jų prisirengę. Mūsų kūne eina nuolatinė kova tarp sveikatos ir ligos. Jeigu mės desperuosime, tas mums nepagelbės, bet jeigu kovosime be baimės, tai visados yra viltis išilaimėjimo. Pirmiausiai privalome atkreipti atidžią į mūsų vidurių virškinimą, kuris privalo būt sureguliuotas. Geriausias vaistas tam yra Trine-rio Amerikoniškas Kartaus Vy-no Eliksiras, kuris išvaro iš mūsų kūno visus nevalumus ir kuris stimuliuoja ir sustiprina visus or-ganus. Jis labai naudingas viso-se pilvo ir vidurių ligose. Aptie-kose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Pamė-ginkit Trinerio Linimentą nuo reumatizmo.

NAUJI RASTAI

„Vadovas“ N54.
„Jaunimas“ sausio mėn. 1913 m. N. Sveskimės ir sveskime! Parašė A. R.; pl. 20. „Birutės“ išleidimas. Til-žeje 1912 m.
„Teisybė“ N1 (spalis-lapkr.-gruodis 1912 m.)
„Lietuvių žurnalas“ N2.
„Draugija“ N71—72.
„Spitolininkas“ N2.
„Laisvoji Mintis“ N35.
Sniegas. Stan. Przybyszewski. Dra-ma 4-se veiksmėse; vertė V. Akelaitis. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis „Kata-liko“.
Žydas statinėje. Juokingas perstaty-mas vienoje veiksmėse. Iš lenkiško vertė Jurgis T. Kaina 10 c. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis „Kataliko“.
Užkeretas Jačkus. Vieno veiksmo juokinga komedija, paimta iš Lietuvos kaimiečių gyvenimo. Parašė S. Kai-mietis. Kaina 15 c. Chicago, Ill. Spau-da ir lėšomis „Kataliko“ — Chicago.
Sekancios knygutės išleistos lėšo-mis „Lietuvos“ — Chicago, Ill. II. 1913 m.
Katriutės gintarai. Triveiksmis vaiz-delis su dainomis ir šokiais. Halina; išvertė M. Grigonis.
Guminiai batai. Farsa viename akte. Parašyta Monley'o Pike ir Nuo ausies lig ausies. Chociszewski. Vieno veiks-mo komedija; vertė vaidevutis.
Draugas Marco Praga. Vieno veiks-mo drama; vertė A. Matulis.
Lizdas naminio liuto. Br. Vargšas. Drama trijose veiksmėse.
Lanksmos dienos. Dvieju veiksmų iš liandies gyvenimo vaizdelis su dai-nomis ir šokiais. Pagal K. Lukaševič parašė M. Grigonis.
Migla. Z. Przybylski. Vieno veiks-mo komedija; vertė A. Matulis.
Pinigų nēr. J. S. Turgeniev. Vaiz-lis iš jauno dvarininko gyvenimo; ver-tė M. Grigonis.
„Katalogos“ „Lietuvos“ knygyno, išleistas vasario mėn. 1913 m.

KRASOS DEŽUTĖ.

F. Velička: — Tamstos žinutė pasi-rodė pasenėjusi, o kaslink streiko bė-gio tai prisiusta buvo truputį pirmiau kita korespondencija; taigi Tamstos nedėsimė.
J. G. Stuoobriui: — Tamstos laiško-pranešimo nedėsimė, nes tai iškilty tik bereikalingi ginčai. Toj korespondenci-joj nieko nėra blogo, o jei per daug kas pagirta, tai ką daryti. Labai blogas da-lykas, kad korespondencijai nepaduoda tikras žinias, nenupiešia tikrą da-lykų stovį.
Gailučiu: — Tamstos straipsnelį ne-talpiname — jis perskjistas ir skaityto-

jams beveik nesuteiks jokios naudos. Priegtam labai suveltos mintys ir tan-kiai negalima sutiupti, kame dalykas.
P. T. Grigaliumi, Mot. Virbickui, Lietuvos Kareiviu, K. Dagui, J. Leka-vičiui, A. Cėkanauskui, Tėn buvusiame — Jūsų korespondencijos tilps sekančiame „V. L.“ num. — aėiu.
J. Kerdiejui: — Tamstos straipsnį gavome — sunaudosime.
M. J. Povėstui: — Tamstos korespon-den. — straipsnis bus sunaudotas, kai-po platesnis aprašymas New Haven'o lietuvių.
Zigmui Vitkauskui: — Aėiu už strai-psnį — Kritiką „Mūsų Kalendoriai“ — tilps sekančiame „V. L.“ num.; kri-tikos broūžai pageidaujami — rašykite, bet ir apie straipsnelius bei žinutes nepamirškite.
St. Mingilui: — Tamstos raštelius gavome — sunaudosime.
K. Gurauskui: — Tamstos rankraš-ty „Sėtonas“ gavome — peržiūrėsimė ir paskui duosime platesnį atsakymą laišku. „Meilė“ taiggi gavome, apie ką buvo krasos dėžutėj pranešta M. U.

Pajieškojimai

Pajieškau savo brolio Jono Sprainio. Paėina iš Tauragės, Raseinių pav., Kau no gub. 3 metai kaip Amerikoje; pir-miausiai gyveno New York, dabar, gir-dėjan būk Philadelphiaj, Pa. Jisai pats, ar kas apie jį žinote, malonėkite pranešti sekanciu adresu:
Sims Franis,
256 Grand str., Brooklyn, N. Y. (10)

Pajieškau savo dėdės Juozapo Holle-ko. 3 metai atgal gyveno Valparaiso, Ind., o dabar nežinau kur; jis pats ar kas kitas melduoti duoti žinią ant šio adreso:
Jonas Jurgelaitis,
1319 Boisemenu ave., E. St. Louis, Ill. (9)

Prašau atsišaukite.

Kostantinas Kulvinskas pajieškau Petro Akelaičio, paeinančio iš Jevaravo gminos, Marijampolės pav., Suvalkų gub., kaimo Iglaukos. Mūdū drauge pribuvome į Ameriką 17 vasario ir pas jį liko mano valiza. Kas api jį žino, ar jis pats teiksisi pranešti sekanciu adresu:
4 Madison ave., Maspeth, L. I. N. Y. (9)

Pajieškau Jurgio Brazaičio. Paėina iš kaimo Kuktų, gm. Jevaravo, pav. Marijampolės, Suvalkų gub. Jau apie 20 metų kaip Amerikoje; jeigu kas apie jį žino, malonėkit duoti žinią sekanciu adresu:
Juozas Burdulis,
1 Power str., Brooklyn, N. Y. (9)

Pajieškau Jono Zaliecko. Paėina iš kaimo Norvertavo, gm. Padovinio, pav. Kalvarijos, Suvalkų gub. Girdėjan, kad gyvena Pittston, Pa.; jeigu kas apie jį žino, malonėkit pranešti šiūomi adresu:
Juozas Burdulis,
1 Power str., Brooklyn, N. Y. (9)

PAJIEŠKAU DABBO!

Pajieškau darbo buėrnėj, esu geras darbininkas, turiu gerą praktiką, tu-riu gerus paliūdiėjimus nuo seniaus, kur dirbau, dirbu visą buėrnės darbą. Kam reikia atsišaukite:
Ant. Wilkas,
Tel. 6569 Main, 57 Hudson ave., Brooklyn, N. Y. (9)

KELIAUJANTI AGENTAI

Mūsų keliaujanti agentai:
J. DIGRYS,
K. MILKEVICIUS,
P. PILĖNAS
Lankosi po Pensylvaniją valstiją; galite pas juos užsisakyti „Vien. Liet.“ ir senieji skaitytojai atnaujinti prenu-meratą ir pasiklausti visokių informacijų apie mūsų biznį.
J. J. Paukštis Co.

Po Mass. ir Conn. vastijas lankosi mūsų agentas JONAS KERRIEJUS. Užrašo „Vienybė Lietuvosnių“ ir plė-tina mūsų kningas; galite užsisakyti.
J. J. Paukštis Co.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda salinuas, geroj vietoj, ap-gyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Bi-znis eina gerai. Priėžastis pardavimo-ėjimas į kitą biznį. Kreipkitės sekan-čiu adresu:
Mikolas Eidukinas,
117 Greenpoint ave., Blissville, L.L.N.Y. (9)

LOXOL
PAIN-EXPELLER
ALCOHOL 40%
F. FAHRICHTER & Co.
NEW YORK

Infleuza nieko nepadarys, jeigu naudosi Pain-Expeller laiku pagal išaiškinimus ir nurodymus.

Liudas Gira.
Žalioji Pievelė.
Eilių rinkinys.
Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore.
Su dainomis, gaidomis, paveikslieliais ir fantų išvadavimais.
Jaunuomenei dovanėlė.
Sutaisė Matas Grigonis.
Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:
J. J. PAUKŠTIS, & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

Laikrodėlis elektrikinis, kišeniinis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai dreistyti, vertės 15 dolerių ir rėtežėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir rėtežėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlį ir rėtežėlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

McCADDIN HALL
So. 2nd and Berry street Brooklyn N. Y.
Nedėlios vakare Kovo [March] 9. 1913. 8 val.

Vokališkai Muzikališką KONCERTA
Duoda Prof. A. SALMAGGI artistas Bostono ir Phila. Operos Co

Dainuoja:
L. B. MARELLI, sopranas
T. F. SCHARETTI, tenoras
J. J. GIEGŽNAS, tenoras (pirmą kartą dainuoja)
P. G. DeMAZZONE, baritonas
A. V. KURTI, pianistas.

Maestro A. Salmaggi Simfonijos orchestra vadovauja ir solo dainuoja!

Tikietai: 50 c., 75 c., \$1.00. Box \$200.
Tikiety kasa atidaryta nuo 1 val. po pietų.

Tikietai gaunami pas:
J. Treigj 500 Metropolit. Av., „Vien. L.“ Red.
120 Grand str. ir pas V. Daunorą 229 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!
Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	90
Slaptinga žmogaus didybė	30
Mirtis ir kas toliaus	25
Gimdymo slėpiniai	40
Žmonijos kelias	20
Visatos saranga	20
Likimo kilmė	40
Apšvietimas	30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija)	20
Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija)	20
Tėviškė (vienveiksmis drama-tiškas veikalas)	20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas)	45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiūomi adresu:
J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA FIGIAI!
Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intal-syta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstal-gose eina gerai. Žinoma, mės prilai-kom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipu tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, viso-kių tavorų, kokių reikalingė del šei-mynų. Pilna krautuvė visokių tavo-ru. Norim greitū laiku parduoti, to-del, kad žadam važiuoti į Lietuvą. No-rintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekanciu adresu:
Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn. (13)

„BROOKLYNO ir NEW YORKO
aplinkinėj lietuvių“ kostumeriškas kriaučius
Petras Shertwites,
Siuвам drapanas ant orderio del vy-ry, motery ir merginų. Pavasarinis sezonas jau prasidėjo. ant ko turim atsakančias materijas su naujausiom madom. Bandyk syki, o busi kostu-meris ant visados.
TĖMYKITE MUSŲ ADRESŲ!
370 BEDFORD Av., Brooklyn N.Y.
tarpe So. 4-tos ir 5-tos gatvių.
Pagal Lietuvių Ukėšų Klubo Ruimius.
Su pagarba Petras Shertwites.

Tarptautiškoji Akušerijų MOKYKLA.
Moteris, noriėdos išmokti akušeriantū, dabar tu legališka mokyklą Scrantone, Pa. Moksas pra-sidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė nesius. Pastabingai kursui, bus duotas diplo mas, valdiškos pripažintus visoje šalyje.
Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nema-žiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00.
Mokyklon Lietuvos prims „The Internationa College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6428—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVERNA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima: 11 ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3 ir vakare nuo 6—8
Telephone 137 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyry, vaikų, moterų lanko prie palatų.
VALANDOS: 11 nuo 12—2 po piet., nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

„SVYTURYS“
1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais ge-riausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukt ypatingai ar per telefoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaip kaulinio, muskulinio, sciaticos taip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siūnia laiškus dėkavodami už mano gerą gyduolę.

Teipat ir jūs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduo- lėm ir būti vienas iš daug šim- tų, tų kurie pasigelbėjo nuo tuo didėles ligos, kuri taip tan- kiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbi- me ir išsilydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštuoja vieną dolerį (\$1.00), o su prisuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodžių, žiedų, spilkų, kolėkų, kom- pasų, kryžiučių, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lie- tuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakni- gų, visokių gražių popierių laiškam rašyti (gramatoms) su puikiausiai ap- skaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų kni- ga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrytes. Taipgi visokių kazyrų turime. Taisom visokius aukšinius daiktus: laikrodžius, žiedus, bronzali- tus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Visu Atydai.

Pirmieji lietuviški rekordai Amerikoje Columbijos Co. Tinka ant kiekvieno gramafono. Galite gauti sekancias daineles: salty- šius, Tėvyne, Jieva, Kur bakuzė samanota, Žvirblelis, Sukruskime broliai, Tekėjo saulelė, Stumbriš- kių Polka, Amerikoniskas Nacio- nalinis maršas ir kitokių.

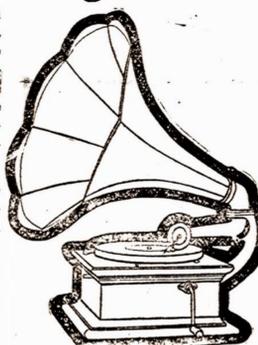
Dabar geriausia proga nus- pirkti gramafoną, nes mes par- duodam už \$19.50, kur pirmiau prekiavo \$35.

Teipogi pas mus galima gauti visokios rusies ir didumo gram- afonus ant išmokesčio po 50 centų ant savaitės.

Kreipkitės laišku arba ypatingai.

Greater New York Phonograph Company

308-310 Grand Street. New York City. Teleph. 3425.

NEBO Korkiniai galais GIGARETAI

Maišyto Turkiško Tabako Cigaretai

10 už 5c

Parduoda Visi Perkupčiai

Geriausi Visame Pasaulije

ESTABLISHED 1760

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Artelka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos pillečių.

Knygutė Lietuviškoji ir Angliškoji kalbose. Turinys: Įstatymai apie piliety- stę, klausimai ir atsakimai kaip išsitipti popieras, Suvienytų Valstijų kon- stitucija, nepripulmės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Ameri- kos Lietuvi Ūkėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygu- tę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knyga pinigų siųskite per Money Orderį arba krasos ženkliu, ant šio adreso:

LITHUANIA F. CITIZENS CLUB Brooklyn, N. Y. 872 Bedford Ave.

DOVANA! DOVANA!

sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras“

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo žinomis ir geriausio būdu gydymo ir įvairių pa- darybių to žingėdžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos: ko kitose knygos negalite rasti, ras yra patalp rankvedžių „DAKTARAS“.

ŠIA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų pasilaptybes ir jų ligas. Apie moteris teip- ta patalp.

TA KNYGA „DAKTARAS“ išaiškina vardu visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išbro- diti, kaip gydyti ir kaip ant toliau apsigėdėti. LABAI AKYVA!

ŠIOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ aprašo daug pasilaptybių, apie geriausius smagumus ženy- bus, o gyventojai ir kada geriausiai apsigėdėti ir VYRAMS ir MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽI- NOSI kaip šią knygą perskaitysi, kas naubutinais naudinga, kaip seniems teip ir jauniems- žemėms ir nevėduis vyrams ir merginoms.

KIEKVIENAS SKYRIUS šios knygos yra labai žingėdas, o nemokantiems skaityti tai m kamis kuris dar neturi šios knygos su didėle skvata perskaityti tiems garsiai kad galis daug visko prisilaptyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori būti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA „DAKTARAS“ yra paveikliais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atiden- ganti ras apybes. Ji reikalinga kaip sveikties teip ir sergantiems. Tik perskaitysi tą knygą atsisveikis viską, ko šien nežinai parašyti ir dažniai visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodiama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, roman- tizmo, odos, vidurių, nusilpėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesvei- kumus ir kitas visokias ligas kaip išsilydinti t. t., teipat seklos nubėgimus nuo sauzgystės ir t. t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekantas ar kreipis prie gydy- tojo, bet kaip buti perskaityti „DAKTARAS“.

ŠIOJ KNYGOJE „DAKTARAS“ netik pamokina kur ir kaip išsilydinti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsigėdėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Phila- delphos M. Klinikas, dėl labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisijų kelias- stampus už prisuntimo kaštus. Apturėsi tuojas, tik visada reikia rašyti adresu teip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphos Med. Klinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be reikio, be humbugo operacijų, bet su tikromis geroms liekantoms. Atsilankyk arba lietu- viškai per: K. apie savo neveikimus.

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Neršioji nuo 10 iki 3. Utrna, ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mo- kytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi ro- kundų, su paveikliais (apda- ryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirps šią apar- nimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

AR GALI ATSAKYTI ANT ŠIŲ KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuvių?

Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?

Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją?

Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?

Ar manai kada nors sirgti ar mirkti?

Ar esi vedęs?

Ar tavo moteris ir vaikučiai pri- klauso prie kokios-nors pašalpinės or- ganizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinę save ir savo moters bei vaikelių, jeigu mįsliai sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi svei- kas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o tavo laimė nepraus, SLA. moka li- goj pašalpą r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvenjan- čios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Cent- ro Sekretoriui klausdamas informaci- jos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENI- JI LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

—AGENTURA—

Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigų.

Jan nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliančiams į Lietuvą arba norin- tiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažįstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkor- tes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Ku- rie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi kelivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežius.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprūpinti visame.

Offiso valandos:

šioikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncziamė pinigų į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir va- sarines valstijas.

Persiuočiame fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalaus dėlė žemės ir kitokių prik- lausančių savaščių. Tą riską darom su Konsulio palidijim- mu.

Užsitimame provomis Euro- piškomis ir Amerikoniskoms iškollektavojime mokesčių.

Darom daviernastes, išjie- kom dales Lietuvoje ir ati- mam į Ameriką.

LIETUVIŠKA APTEIKA

Sveikata Brangiausiai Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvena Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vienačius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduoėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specialijų gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausmos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvaymo soliterio.	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiskas muilas	25c
Skilvinės proškos	\$1.00	Antiseptiska mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo persalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakčių Naikintojas	10c
		Karpių Naikintojas	10c

Speciališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojas reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTEIKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTEIKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

“Russkoe Slovo”

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.

Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių gra- linami, indainuoti ir ingrainiti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Vic- tor, Columbia ir kitokių gram- ofonų. Prisiqek už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių in- strumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2880-M Stagg.

M. P. Gennes

pardavėjas siuvamų mašinų. (Singer Sewing Machine Co.).

594-96 Grand st., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išaina kas Seređa. Užsirašant „Vienybė Lietuvninkų“ Amerikoje prekinėja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekinėja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškam rašyti ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atpausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinais įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių.

Šiuo adresu:
J. J. PAUKŠTIS & CO.
 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

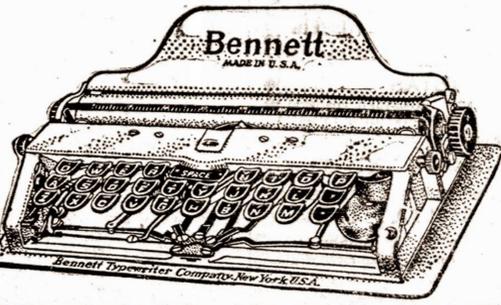
Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
 Palei Wythe Ave.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

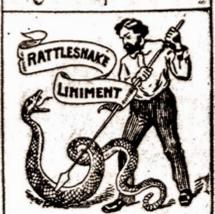
Bennett Typewriter yra tai naujusias išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta labai puikią skrynelę ir ją galima nešioti rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŽMIJEČNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLER ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STREŅŲ SOPEŠ, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžiuokius savo prisepoly, bet kreipkis arba tiesiai pas rasyk pas savo loomis, pridėkį reikalingas tikrų, gryną ir gydancių vaistų, — pas

ALBERTA G. GROBLEVSKI,
 Plymouth, Pa.
 garsų dirbėjų „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi velturi ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi apt sviesto tepal dėl senų žmonių, kaip dėl kūdikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantis padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir giloje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojų pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėkį reikiant ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
 Cor. Elm and Main Sts.
 Plymouth, Pa.

SAULE

Du karti nedėlinis laikraštis Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖNYČIA Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
 Ant pusės meto \$1.25
 Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
 Prusose 15 markų.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorių, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
 Amerikoj ant viso meto tik \$1.
 Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
 Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULE“ ir „LINKSMA VALANDĄ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Resiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
 520-522 W. South Al.
 MAHANOY CITY, PA.

ATIDARYTA

Didžiausias pasaulėje teatras. Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags“ (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas perfiūretas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir studius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prietaityta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neįpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip auščiausias lošimo namas New Yorko ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirėngimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma ar atlankymu visokių žeme su p. laikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations“ (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
 F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
 BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užėkite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milšausko

Vidada skanus alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, neamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
 Priešai Central Dypą

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisai ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
 Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained ON NO FEE. Trade-Marks, Caricatures, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references on reasonable. All business confidential. Send model, sketch or photo for free report. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells how to obtain and sell Patents. What Inventions Will Pay. How to Get a Partner. Explains best mechanical movements, and contains 500 other subjects of importance to inventors. Address, **H. B. WILSON & CO. Patent Attorneys** Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Išgydytas iš 10 metų Rupturos.

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantį kalvis parako fabrike, apsakotitikią, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliję, s. m., kada atsisaukiau pas Daktarą O'Malley į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegele galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po persikaitymui apgarsinimo laikraštiję Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėti.

O dabar nežinau kaip išreikšt save dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešiojau jokių diržų, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavau Dievui, o po tam Dr. O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudiškis gali būti išgydyti nuo Rupturos (išsiverzimo) be skausmo ir perišados per mano Kemiską-Elektro Methodą. Aš esmi vienatinis Specialistas ir galiu garantuoti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikrinę, per ką turi pilną tvirtybę prie mangs, atsiųsk 2c. markę, o gansi knygutę su abrozėliais aprašant mano būdą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai duosin ant išmokesčio. Prekė užganėdinanti.

Prišiusk pačtinę markę už 2c. o apturėsi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.

Dr. Alex. O'Malley
 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
 Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Telephone 1295 Greenpoint.

Nepamirškite Tautiško Namol

Erta, daili salė mitingams, veselioms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS
 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
 Telephone 1470 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleviai visados bus užganėdinatais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikliausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiskai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
 (Bell Phone 8-R)

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker). Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvi.

Mano gyvenimo ofisai atdaras dieną ir naktį.

213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
 Branch Office 48 Hudson Ave.

817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
 Telephone, 1108 W. Washington

H. B. ROSENSON,
 BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI
 12 dideliu ir 12 mažu.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasazičius.

The Road of Anthracite
 (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiniai Serantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatiniis ir parankus susinešimas. Artymensniū informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rasykite pas: **George A. Cullen, Passenger Traffic Manr** 90 West Street, N. Y.

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis „Katalikas“ 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštinkinų ir visomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

„Kataliko“ prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **\$2.00**, pusei metų **\$1.00**
 Kanadoj ir Meksike:—
 Metams **\$3.00**, pusei metų **\$1.50**
 Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:—
 Metams **\$3.00**, pusei metų **\$1.50**

Užsirašyti „Kataliką“ galima kiekviename laike. Užsirašant „Kataliką“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderj arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
 3219-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
 Rašykite tuojaus, o gausite vieną „Kataliko“ numerį ant pažiuros veltui.

Rusiszkai Amerikoniszkia Linija.

Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą	11 dienų į Liepoją	Išplaukimas iš New Yorko.
III klasa \$33	III klasa \$35	Russia Feb. 8th Kursk Feb. 22nd
II .. 45	II .. 50	
I .. 60	I .. 70	

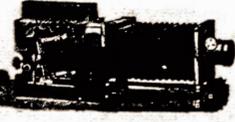
Uel smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorę: **A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.** 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe ave.)

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krantuvė Judanciu Pavelskų Amerikojė.

Užlaikome visokių gatunkiū APERATUS. Parduodam ir randuojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gasiniais intaisiais naujusias mašinas. Į šią užlaikome suris 1,000 ratų filmos. Importuoj į visų šalių svieto, specialiaikiū torime padarę daug Lietuviškų Illustracijų dūi Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Prakekčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuria užsimat arba nori užlaikyti šimniū biznia, reikalaujanti pagalbos šaukite prie:

American Film Exchange
A. T. Raciunas Mgr.
 630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
 Phone 2336 W. Bedford.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestiną ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turin už garbę apreikšti guodintiniems Kunigams ir guodintoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angliū pamintėnus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsimdama išdirbimais įėjau geriausių praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvania's Universitetą), užsilma vartymu provy visuose teismuose.

Ofisai rumose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87
 Bell 47
 Residence Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIUIII!

Lietuviška knyga, kirpimai viršelių drabu žių, su 25 braizimais ir 15 paveikslų, 50 pusl. Prekė \$2.50. Tokis pat knyga—moteriskų drabužių. Prekė \$2.50.

Užsakant abi syktu, prekė \$5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Notarėjimas drauge šių knygu—reikiška nustatimū nuo savęs geriosios uždario ir pasidėmū grimo pradžio.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pliausų siūti per „Money Order“. Reskalaujant atsakymo visados priguositi už 2c. Stamp **J. TOPILIS**
 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.